

รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับ
เทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางจิรวรรณ จันทร์ดี
ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้การอ่านและเขียนคำศัพท์พื้นฐานระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพัฒนาสื่อนวัตกรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำในกระบวนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6/1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย)ได้อีกทางหนึ่ง

จิรวรรณ จันทร์ดี
ครูชำนาญการพิเศษ

ชื่องานวิจัย การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย นางจิรวรรณ จันทร์ดี

ปีการศึกษา 2564

ข้อเสนอแนะหัวหน้างานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เสนอหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

.....

(นางสาวนุชรินทร์ สุวรรณชาติ)

ครูชำนาญการพิเศษ

(นางจิรวรรณ จันทร์ดี)

ครูชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

.....

.....

(นายจักรพงษ์ ชินวงศ์)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

(นางสาวเพียงใจ หงษ์ทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียน นครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้รายงาน นางจิรวรรณ จันทร์ดี

หน่วยงาน โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานก่อนและหลัง แบบแผนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียว (One Group Pre-test Post-test Design) สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.69/95.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีการประเมินการอ่านและเขียนคำพื้นฐานสูงขึ้น ร้อยละ 95.00

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคณะผู้เชี่ยวชาญ นางสาวเพ็ญใจ หงษ์ทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช นางมณีรัตน์ หนูยิ้มซ้าย และ นางสาวนุชรินทร์ สุวรรณชาติ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้รายงานขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนโรงเรียนโรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานฉบับนี้ ผู้รายงานขอมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญู ต่อบิดา มารดา ที่ให้การศึกษ อบรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญาและคุณธรรมทั้งหลาย อันเป็นเครื่องมือ นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตของผู้รายงาน

จิรวรรณ จันทร์ดี

ครูชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 แบบแผนการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	6
2.2 หลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและการเรียนรู้	15
2.3 การอ่าน.....	19
2.4 การเขียน.....	29
2.5 สื่อประสม.....	32
2.6 ทักษะและเทคนิคการสอน.....	36
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
3.3 แบบแผนการวิจัยและการดำเนินการ.....	54
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	55
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
5.4 การดำเนินการวิจัย.....	61
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	61
5.6 อภิปรายผล.....	61
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	66

สารบัญตาราง

เรื่อง

หน้า

ตารางที่ 1	แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design.....	54
ตารางที่ 2	คะแนนเฉลี่ย และร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1.....	58
ตารางที่ 3	ตารางแสดงคะแนนค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	58
ตารางที่ 4	คะแนนแบบประเมินเรื่องการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1.....	67
ตารางที่ 5	แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6/1 ปีการศึกษา 2564.....	68

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนทั่วไปแล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ สมรรถภาพที่มีปัญหาได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ปัญหา คือการออกเสียงพยัญชนะ สระ คำควบกล้ำไม่ชัดเจน การแจกลูกสะกดคำ การใช้หลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง การแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน การอ่านของนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้น ทำให้สับสนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหามากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันทั้งการรับเข้ามา คือ การอ่านและการฟังกับทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน ในด้านการเขียน ถือเป็นทักษะที่ย่างยากซับซ้อนและเป็นทักษะถ่ายทอดที่สำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง

จากข้อมูลสภาพปัญหา ความสำคัญ และหลักการดังกล่าว ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวครูผู้สอน ควรจะมีการศึกษาหาวิธีการสอน ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ให้ทั้งความรู้ ทักษะการคิด ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความแม่นยำ จดจำง่าย และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จัดระบบเชื่อมโยงความคิด ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนทักษะภาษาและการสื่อสาร (ภาษาไทย) จากสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) ซึ่งจากการได้จัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนมีปัญหาทางการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องและอ่านไม่ออก เมื่อผู้เรียนเขียนสะกดคำไม่ได้ย่อมส่งผลให้อ่านไม่ออกตามมาด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำและการที่ผู้เรียนอ่านไม่ออก เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง ยังมีผลกระทบต่อไปในการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะการเรียนรู้อื่นอีกด้วย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนที่ดีขึ้น ครูผู้สอนจึงได้ศึกษาหานวัตกรรมทั้งเก่าและใหม่นำมาแก้ปัญหา ในการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อประสม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กับเทคนิคการสอน 2RCD ประกอบไปด้วย

R = Reading (นำฝึกรับออกเสียง แจกลูก สะกดคำ ฟันเสียง)

R = Repeat (นำฝึกอ่านซ้ำ ทบทวนการอ่านคำ)

C = Calligraphy (คัดคำ คัดลายมือ)

D = Dictatcd (เขียนตามคำบอก)

เพื่อให้กิจกรรมมีความหลากหลาย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะได้ตลอดเวลาจากสื่อเทคโนโลยีซึ่งทำให้กิจกรรมน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3 ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 ระยะเวลาในการศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 36 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3.4 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร การอ่านและการเขียน โดยใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) จำนวน 12 แผน

4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวแปรต้น ได้แก่ สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการพัฒนาด้านการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน หลังเรียน กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1

5 นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1.1 สื่อประสม หมายถึง สื่อการสอนที่จัดทำขึ้นโดยใช้สื่อเทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วย สื่อ PowerPoint เกมการศึกษา แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ

5.1.2 เทคนิคการสอน 2RCD หมายถึง เทคนิคที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน ประกอบด้วย

R = Reading (นำฝึกรอ่านออกเสียง แจกลูก สะกดคำ ผันเสียง)

R = Repeat (นำฝึกรอ่านซ้ำ ทบทวนการอ่านคำ)

C = Calligraphy (คัดคำ คัดลายมือ)

D = Dictatcd (เขียนตามคำบอก)

5.2 ประสิทธิภาพของสื่อประสม การอ่านและการเขียนคำ หมายถึง สื่อ PowerPoint เกม การศึกษา แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ในแผนการสอน เฉพาะบุคคล(IIP) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้จากการประเมิน การอ่าน และการเขียนคำพื้นฐานระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนร้อยละที่ได้จากการประเมิน การอ่านและการเขียนคำ พื้นฐานหลังเรียน

5.3 ผลการพัฒนาทักษะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการเรียนทักษะภาษาและการ สื่อสาร(ภาษาไทย) ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

5.4 นักเรียนหมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน

5.5 แบบทดสอบหมายถึง แบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เพื่อ ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

5.6 ทักษะการอ่านคำศัพท์พื้นฐาน หมายถึง การอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน ในหมวดสถานที่ใน โรงเรียน จำนวน 24 คำ

5.7 ทักษะการเขียนคำศัพท์พื้นฐาน หมายถึง การเขียนตามคำบอก คำพื้นฐาน ในหมวดสถานที่ ในโรงเรียน จำนวน 24 คำ

6 ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้สื่อประสม ที่จัดทำขึ้นโดยใช้สื่อเทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วย สื่อ PowerPoint เกม การศึกษา แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ

6.2 ได้เทคนิคการสอน 2RCD ประกอบด้วย

R = Reading (นำฝึกรอ่านออกเสียง แจกลูก สะกดคำ ผันเสียง)

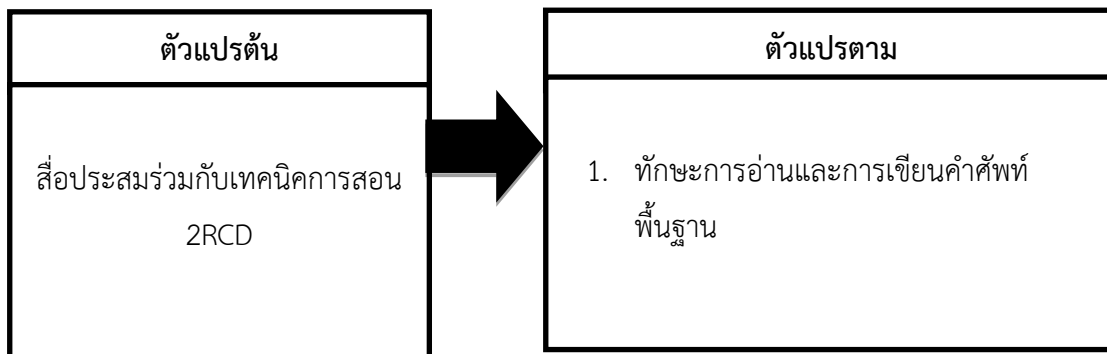
R = Repeat (นำฝึกรอ่านซ้ำ ทบทวนการอ่านคำ)

C = Calligraphy (คัดคำ คัดลายมือ)

D = Dictatcd (เขียนตามคำบอก)

7. กรอบการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัย พบว่าผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ระดับชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6/1 มีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้น คณะวิจัย จึงได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

- 2.1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.2 สาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.3 ประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.4 ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.1.5 หลักการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2.2 หลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและการจัดการเรียนรู้

- 2.2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
- 2.2.2 หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2.2.3 ทักษะภาษาและการสื่อสารและกรอบเนื้อหา เรื่อง การอ่าน ของหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.3 การอ่าน

- 2.4.1 ความหมายของการอ่าน
- 2.4.2 ความสำคัญของการอ่าน
- 2.4.3 องค์ประกอบของการอ่าน
- 2.4.4 ทฤษฎีการอ่าน
- 2.4.5 พัฒนาการการอ่าน

2.4 การเขียน

- 4.4.1 ปัญหาของการเขียน
- 4.4.2 ความสำคัญของการเขียน
- 4.4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

2.5 สื่อประสม

- 2.5.1 ความหมายของสื่อประสม

2.5.2 ความสำคัญของสื่อประสม

2.5.3 ประโยชน์ของสื่อประสม

2.6 ทักษะและเทคนิคการสอน

2.6.1 ความหมายของทักษะการสอน

2.6.2 ความหมายของเทคนิคการสอน

2.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและเทคนิคการสอน

2.6.4 ความสำคัญของทักษะและเทคนิคการสอน

2.6.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนและการเรียนรู้

2.6.6 ลักษณะทักษะและเทคนิคการสอนที่ดี

2.6.7 เทคนิคที่ช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ

2.6.8 คุณลักษณะของผู้สอนที่มีทักษะการสอน

2.6.9 ทักษะและเทคนิคการสอนแนวใหม่

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ดังนี้

2.1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551:2) ได้สรุปความหมายไว้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าคนทั่วไป เมื่อวัดระดับเชาวน์ปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าคนทั่วไป และความสามารถในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่ำกว่าเกณฑ์ทั่วไปอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า เช่น ทักษะการสื่อความหมาย ทักษะทางสังคม ทักษะการใช้สาธารณสมบัติ การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน การควบคุมตนเอง สุขอนามัย และความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง และการทำงาน ซึ่งลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาพบตั้งแต่แรกเกิดจนอายุก่อน 18 ปี

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 46) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำ

ความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

สุจินต์ สว่างศรี (2552 : 20) ได้สรุปความหมายไว้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องที่บ่งบอกลักษณะโดยข้อจำกัดอย่างชัดเจนทั้งความสามารถทางสติปัญญา และพฤติกรรมที่ปรับตัวที่แสดงให้เห็นใน 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการรับรู้ ทักษะทางสังคม และทักษะการปรับตัวที่สามารถนำไปใช้ได้จริง และแสดงอาการก่อนอายุ 18 ปี ข้อจำกัดอย่างมากในการแสดงความสามารถพิจารณาจากความสามารถทางสติปัญญาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ประกอบกับทักษะในการสื่อความหมาย การช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคม ลักษณะนิสัยที่จำเป็นในการทำงาน การประกอบอาชีพ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อวัดระดับเชาว์ปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ มีข้อจำกัดทางทักษะด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะ หรือมากกว่า คือ ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน ทักษะสังคม การใช้สาธารณสมบัติ การควบคุมตนเอง สุขอนามัย ความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่าง และการทำงาน ทั้งนี้ความบกพร่องทางสติปัญญาต้องเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี

2.1.2 สาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญา

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2550 : 61) ได้สรุปถึงภาวะปัญญาอ่อนไว้ว่า สาเหตุของปัญญาอ่อน ปัจจุบันเกิดจากปัจจัยทางชีวภาพของบุคคล การติดเชื้อ กรรมพันธุ์ การปฏิบัติตนของแม่ระหว่างตั้งครรภ์ อาหาร สารเคมี ยา รังสี โรคภัยบางอย่าง และลักษณะของการคลอดที่ผิดปกติ ปัจจุบันเชื่อกันว่า ปัญญาอ่อนเกิดจากสภาพแวดล้อมเชิงสังคม วัฒนธรรม ที่ไม่ส่งเสริมสมรรถภาพทางสติปัญญาของบุคคล

นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (2555 : 180) สรุปถึงสาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญาในนักเรียน ไว้ดังนี้

1) ก่อนคลอด (Prenatal Causes) ความผิดปกติทางพันธุกรรม คือ โครโมโซมผิดปกติทั้งโครโมโซมหรือบางส่วนของโครโมโซม ความผิดปกติจากการขาดหายไปของโครโมโซม โครโมโซม กลุ่มอาการดาวน์ และความผิดปกติทางเมตาบอลิกอื่น ๆ กลุ่มอาการโครโมโซมเอกซ์เพรามีร้อยละ 4-28

2) ความผิดปกติแต่กำเนิด คือ ความผิดปกติของระบบประสาทส่วนกลาง กลุ่มอาการที่มีความผิดปกติหลายระบบอื่น ๆ การติดเชื้อในครรภ์ ได้รับสารพิษ ครรภ์เป็นพิษหรือรกผิดปกติ หลอดประสาทไม่ปิด การติดเชื้อหัดเยอรมัน การติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น

3) ปรีกำเนิด (Prenatal Causes) การติดเชื้อปัญหาระหว่างการคลอดและอื่น ๆ เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ภาวะขาดออกซิเจน บิลิรูบินในเลือดสูง

4) หลังคลอด (Postnatal Causes) การติดเชื้อ ได้รับสารพิษ ปัญหาทางจิตสังคมและอื่น ๆ สมองอักเสบภาวะขาดออกซิเจน บิลิรูบินในเลือดสูง

5) ไม่ทราบสาเหตุ

กฤษยา ก่อสุวรรณ (2553 : 12) ได้สรุปถึงสาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ดังนี้

1) สาเหตุจากกรรมพันธุ์ (Heredity) พบว่าประมาณร้อยละ 20 เป็นความผิดปกติของยีนหรือโครโมโซมของชายหรือหญิง มีความผิดปกติ และถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสู่รุ่นลูกหลานต่อไป เช่น กลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม (Down Syndrome) ซึ่งกลุ่มอาการที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาร่วมกับความพิการทางร่างกายหลายด้าน ลักษณะทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้ คือ หน้าแบน ตาเล็กเฉียงขึ้น ลิ้นจุกปาก ซึ่งจะช่วยให้วินิจฉัยได้ทันทีตั้งแต่แรกคลอด หรือความผิดปกติของโครโมโซมเกินขึ้นระหว่างการปฏิสนธิ

2) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม พบประมาณร้อยละ 80 เกิดจากปัญหาในระยะตั้งครรภ์ ได้แก่ การที่แม่ได้รับเชื้อหัดเยอรมัน เชื้อเอชเอส เชื้อเริม ซิฟิลิส ุงสวัด หรือแม่ได้รับสารเสพติดหรือสิ่งแวดล้อมที่มีสารพิษ ปัญหาในระหว่างคลอด ได้แก่ การคลอดก่อนกำหนด การติดเชื้อระหว่างการคลอด ภาวะคลอดยาก ซึ่งมีโอกาสทำให้สมองของทารกได้รับความกระทบกระเทือน หรือการบาดเจ็บจากการที่แพทย์ต้องใช้เครื่องดูดหรือคีมหนีบศีรษะทารก ปัญหาในระยะหลังคลอด ได้แก่ การติดเชื้อที่สมอง เช่น สมองอักเสบหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ การที่ทารกเกิดอุบัติเหตุ จนสมองได้รับความกระทบกระเทือน การบาดเจ็บที่สมองอย่างรุนแรงและมีภาวะสมองพิการ การขาดออกซิเจนอาจเกิดจากการจมน้ำหรือช็อก และปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมและความผิดปกติทางจิต ได้แก่ ความยากจนและครอบครัวแตกแยก ความผิดปกติในปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เลี้ยงดูกับเด็ก ความผิดปกติทางจิตของผู้เลี้ยงดู การถูกละเลย หรือการไม่ได้รับความเอาใจใส่ดูแล เลี้ยงดูอย่างเหมาะสม

วารี ธีระจิตร (อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2555 : 34) กล่าวถึงสาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ดังต่อไปนี้

1) ขณะที่อยู่ในครรภ์ (ขณะตั้งครรภ์) อาจเกิดความพิการแก่เด็กได้ตั้งแต่การปฏิสนธิจนกระทั่งถึงระยะเวลาคลอด ซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการเช่น กินยา แก้วแพ้ท้อง กินยาผิด การทำแท้ง การรับประทานอาหารไม่ถูกส่วน หรือการขาดสารอาหาร การเจ็บป่วยด้วยโรคบางโรค เช่น โรคหัดเยอรมัน หรือการได้รับอุบัติเหตุต่าง ๆ

2) ขณะที่คลอดหรือระหว่างการทำคลอด เด็กทารกอาจพิการจากสาเหตุอุบัติเหตุจากการใช้เครื่องมือในการคลอด การคลอดที่ไม่ถูกวิธี ให้หมอต่ำแย่มาก การขาดออกซิเจนในรายที่คลอดยาก

3) หลังคลอด ระยะเวลาตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่น ให้ความรู้แก่มารดา นำลูกมาตรวจสุขภาพเพื่อรับภูมิคุ้มกันโรคติดต่อ

สถาบันราชานุกูล (สถาบันราชานุกูล. <http://rajanukul.go.th/new/index.phpmode=academic&group>. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2559) ได้กล่าวถึงสาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญา ไว้ว่า สาเหตุของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในด้านชีวภาพ สังคม จิตวิทยา หรือหลาย ๆ ปัจจัยร่วมกัน ประมาณร้อยละ 30-50 ของภาวะบกพร่องทางสติปัญญาเท่านั้นที่ทราบสาเหตุ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง (IQ<50) ซึ่งพบสาเหตุได้ร้อยละ 80 ส่วนกลุ่มที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยพบสาเหตุได้ประมาณร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังพบว่าประมาณร้อยละ 50 ของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา มีสาเหตุมากกว่าหนึ่งอย่าง

สรุปได้ว่า สาเหตุของความบกพร่องทางสติปัญญา มีสาเหตุมาจาก 4 ประการ คือ

- 1) สาเหตุจากกรรมพันธุ์ พบได้ประมาณ ร้อยละ 5-10
- 2) สาเหตุระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบได้ประมาณ ร้อยละ 10
- 3) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม พบได้ประมาณ ร้อยละ 15-30
- 4) ไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอน พบได้ประมาณ ร้อยละ 30

2.1.3 ประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 72-73) ได้แบ่งประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามระดับสติปัญญา หรือ IQ ที่มีผลต่อการปรับตัวของนักเรียน แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาระดับเล็กน้อย (เขาว์ปัญญา 50 - 70) ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาที่เรียนได้ มีพัฒนาการด้านภาษาช้ากว่าบุคคลในวัยเดียวกัน แต่สามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้
- 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาระดับกลาง (เขาว์ปัญญา 35 -49) ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่พอฝึกได้ มีการพัฒนาทางด้านภาษาค่อนข้างจำกัด ระดับการพัฒนาแต่ละคนจะแตกต่างกัน บางคนสามารถร่วมสนทนาและเข้าใจคำสั่งง่าย ๆ ได้ บางคนทำได้แต่สื่อความต้องการขั้นพื้นฐาน การเคลื่อนไหวและการดูแลตนเองล่าช้า มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้จำกัดอยู่เฉพาะทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการฟัง พูด อ่าน เขียน และนับจำนวนเท่านั้น
- 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง (เขาว์ปัญญา 20-34) ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาที่ต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ และได้รับการดูแลที่เหมาะสม ลักษณะคล้ายคลึงกับขั้นฝึกได้ แต่มักพบสาเหตุทางพยาธิสภาพ แก่ปัญหาของความบกพร่องด้านอื่น ๆ ร่วมด้วยอย่างชัดเจน ต้องการการดูแลเอาใจใส่จากผู้ใกล้ชิด
- 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาระดับรุนแรงมาก (เขาว์ปัญญาต่ำกว่า 20) ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาที่มีความจำกัดเฉพาะด้าน ต้องได้รับการฟื้นฟู

สมรรถภาพทางการแพทย์ และได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด มีข้อจำกัดอย่างมากในด้านความเข้าใจ การดูแลตนเองในระดับพื้นฐานทำได้เพียงเล็กน้อย หรือทำไม่ได้เลยเพราะส่วนใหญ่เคลื่อนไหวได้น้อย

สถาบันราชานุกูล (2556 : 3) ได้แบ่งประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ดังนี้

1) แบ่งตามระดับความรุนแรง เป็นการแบ่งโดยใช้ค่าคะแนนระดับเชาวน์ปัญญา หรือ IQ ทั้ง APA และ AAMR แบ่งภาวะบกพร่องทางสติปัญญาเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เล็กน้อย (Mild) ปานกลาง (Moderate) รุนแรง (Severe) และรุนแรงมาก (Profound) ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 AAMR ได้เปลี่ยนการแบ่งเหลือเพียง 2 ระดับ คือ เล็กน้อย (ระดับเชาวน์ปัญญาเท่ากับ 50-70) และ มาก (ระดับเชาวน์ปัญญาน้อยกว่า 50) โดยเน้นที่ระดับความช่วยเหลือที่บุคคลที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาต้องการการแบ่งระดับความรุนแรงแบบนี้เพื่อช่วยแยกกลุ่มที่ระดับเชาวน์ปัญญาสูงกว่า 50 ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่เรียนได้ (Educable) ให้ได้รับประโยชน์จากโปรแกรมการศึกษาส่วนกลุ่มที่ระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 50 จะเน้นที่การฝึกทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต (Trainable)

2) แบ่งตามระดับความช่วยเหลือที่ต้องการเป็นการแบ่งเพื่อออกแบบและจัดหาบริการสนับสนุน สำหรับผู้บกพร่องทางสติปัญญาแต่ละบุคคลที่มีข้อจำกัดให้เข้าถึงระบบการศึกษาทั่วไป และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ใกล้เคียงกับคนปกติมากที่สุด แบ่งเป็น 4 ระดับและประเมินอย่างน้อย 9 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการ การเรียนการสอน การใช้ชีวิตในบ้านการใช้ชีวิตในชุมชน การจ้างงาน สุขภาพ และความปลอดภัย พฤติกรรม ทักษะทางสังคมและการแก้ต่างและการป้องกันอย่างไรก็ตามการแบ่งแบบนี้ก็ยังมีความสัมพันธ์กับการแบ่งตามระดับความรุนแรง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (2556 : 10) ได้แบ่งกลุ่มในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) เด็กเรียนช้า หมายถึง นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนล่าช้ากว่าเด็กปกติจัดเป็นพวกขาดทักษะในการเรียนรู้ หรือมีความบกพร่องทางสติปัญญาเพียงเล็กน้อย นักเรียนเหล่านี้จะมีระดับสติปัญญา (IQ) ประมาณ 71-90

2) เด็กปัญญาอ่อน หมายถึง เด็กที่มีภาวะพัฒนาการของจิตใจหยุดชะงัก หรือเจริญไม่เต็มที่ ซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะ คือ มีระดับสติปัญญาต่ำ มีความสามารถในการเรียนรู้มีพัฒนาการทางกายล่าช้าไม่เหมาะสมกับวัย มีความสามารถจำกัดในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

สรุปได้ว่า ประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แบ่งตามระดับความรุนแรงของลักษณะความต้องการความช่วยเหลือได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับน้อยหรือระดับเรียนได้ มีระดับเชาวน์ปัญญา 50-70 มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่มากนัก มีพัฒนาการล่าช้า ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ สามารถเรียนได้ในชั้นพิเศษ ใช้หลักสูตร ตามหลักการศึกษาพิเศษ สามารถฝึกอาชีพและสอน

ง่าย ๆ ได้ พัฒนาการด้านการฟัง การพูด การเขียน ล่าช้า แต่มีความสามารถด้านการปฏิบัติการสูงกว่าความสามารถทางวิชาการ

2) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลางหรือระดับฝึกได้ มีระดับเชาวน์ปัญญา 35-49 มีความบกพร่องในด้านสติปัญญาและพฤติกรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถฝึกอบรมและเรียนรู้ทักษะเบื้องต้นง่าย ๆ ได้ และสามารถฝึกอาชีพ หรือทำงานง่าย ๆ ที่ไม่ต้องใช้ความละเอียดลออต้องเรียนในชั้นเรียนพิเศษ หรือโรงเรียนเฉพาะความพิการ

3) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงหรือขนาดหนัก มีระดับเชาวน์ปัญญา 20-34 สติปัญญาและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประเภทนี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจนไม่สามารถเรียนได้ ต้องฝึกหัดการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันมักพบสาเหตุทางพยาธิสภาพ แก่ปัญหาของความบกพร่องด้านอื่น ๆ รวมด้วยอย่างชัดเจน ต้องการการดูแลเอาใจใส่จากผู้ใกล้ชิด

4) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงมากหรือขนาดหนักมาก มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 20 สติปัญญาและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประเภทนี้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมากจนไม่สามารถเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ได้เลย มีข้อจำกัดอย่างมากในด้านความเข้าใจ การดูแลตนเองในระดับพื้นฐานทำได้เพียงเล็กน้อย หรือทำไม่ได้เลยเพราะส่วนใหญ่เคลื่อนไหวได้น้อย

2.1.4 ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 5) ได้สรุปถึงลักษณะการแสดงออกของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ลักษณะทางบุคลิกภาพ ขาดความมั่นใจในตนเอง และคิดว่าตนจะประสบความสำเร็จล้มเหลวในการเรียน หรือการทำงาน

2) ลักษณะการเรียนรู้ มีความสนใจสั้น สนใจบทเรียนไม่นาน เสียสมาธิ มีปัญหาในการหาความสัมพันธ์ การจำแนกความแตกต่างและความเหมือน การถ่ายโยงความรู้ มีปัญหาด้านความจำ จำสิ่งที่เรียนไปแล้วไม่ได้และเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมยาก

3) ภาษาและการพูด นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะขาดความสนใจในการเรียน มีสมาธิสั้น จะมีปัญหาด้านภาษาและการพูด

4) พฤติกรรมในห้องเรียน ขาดความสนใจในบทเรียนและก่อปัญหาในห้องเรียน ไม่เข้าใจบทเรียนไม่มีสมาธิในการเรียนและจดจำไม่ได้

สุจินต์ สว่างศรี (2552 : 40) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไว้ว่า ลักษณะพิเศษที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องความจำ ด้านความรู้และข้อมูล การคิดแบบรูปธรรมมากกว่าการคิดแบบนามธรรม อัตราในการเรียนรู้ต่ำ ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไม่ตั้งใจเรียน อัตราการเรียนรู้ไม่มี

ประสิทธิภาพ และมีความยุ่งยากในการสื่อสาร การสอนตามมาตรฐานที่ปฏิบัติโดยทั่วไปไม่ได้ผล ทางด้านวิชาการ จะมีความยุ่งยากในการเรียนเนื้อหาวิชาส่วนมากการปฏิบัติงานมีขีดจำกัดในการแก้ปัญหา การควบคุมตนเอง การสรุปเนื้อหา ทางด้านร่างกายและสมองไม่มีความสัมพันธ์กัน ทางด้านพฤติกรรม ด้านสังคม ความสามารถส่วนตัว ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะชีวิตและด้านการสื่อสารมีระดับ การพัฒนาภาษาที่ต่ำกว่าปกติ ทั้งด้านการฟังและการพูด

พัญญู โรจน์มัทนามงคล (2554 : 299-310) ได้สรุปถึงลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไว้ดังนี้

1) ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก จะมีพัฒนาการล่าช้าชัดเจนตั้งแต่เล็ก ๆ ทั้งในด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวอาจจะฝีกการช่วยเหลือตนเองได้บ้าง แต่ต้องอาศัยการฝีกอย่างมาก ส่วนใหญ่พบว่ามีพยาธิสภาพ ต้องการการดูแลตลอดเวลา ตลอดชีวิต แม้จะเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ตาม

2) ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง พบความผิดปกติของพัฒนาการตั้งแต่ขวบปีแรก มักมีพัฒนาการล่าช้าทุกด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการด้านภาษา สื่อความหมายได้เพียงเล็กน้อยหรือพูดไม่ได้เลย บางรายเริ่มพูดได้เมื่อเข้าสู่วัยเรียนมีปัญหาในการเคลื่อนไหว ในบางรายพบพยาธิสภาพมากกว่า 1 อย่าง มีทักษะการป้องกันตนเองน้อย มีความจำกัดในการดูแลตนเอง ทำงานง่าย ๆ ได้ ส่วนใหญ่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดหรือต้องช่วยในทุก ๆ ด้านอย่างมากตลอดชีวิต

3) ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง มักได้รับการวินิจฉัยตั้งแต่วัยก่อนเรียน เมื่ออายุประมาณ 2-3 ปี โดยพบว่าอาจมีความแตกต่างของระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น กลุ่มอาการดาวน์ล่าช้าในด้านการใช้ภาษา กลุ่มอาการ วิลเลียม (Williams Syndrome) บกพร่องในทักษะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับมิติสัมพันธ์ และบางรายมีความสามารถทางภาษาเด่น ในบางรายพบพยาธิสภาพชัดเจน สามารถเรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 ในวัยเรียนมักต้องการการจัดการศึกษาพิเศษ สามารถเรียนรู้การเดินทางตามลำพังได้ในสถานที่ที่คุ้นเคย ใช้ชีวิตในชุมชนได้ดีทั้งการดำรงชีวิตและการทำงาน แต่ต้องการความช่วยเหลือปานกลาง ตลอดชีวิต ประมาณร้อยละ 20 ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง

4) ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยมักได้รับการวินิจฉัยเมื่อเข้าสู่วัยเรียนแล้ว เนื่องจากในวัยก่อนเรียนพัฒนาทักษะทางสังคมและการสื่อความหมายได้เพียงพอ ส่วนใหญ่เรียนได้ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือสูงกว่า เมื่อเป็นผู้ใหญ่สามารถทำงานแต่งงาน ดูแลครอบครัวได้ แต่อาจต้องการความช่วยเหลือบ้างเป็นครั้งคราว เมื่อมีปัญหาชีวิตหรือหน้าที่การงาน มักไม่พบสาเหตุทางพยาธิสภาพ ส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมและสถานะยากจนหรือด้อยโอกาส ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

สรุปได้ว่า ลักษณะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน มีข้อจำกัดด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ มีลักษณะทางบุคลิกภาพที่ต่างจากบุคคลอื่น โดยมักคิดว่าตนเองจะประสบความล้มเหลวไม่ว่าในการเรียนหรือการทำงานใด ๆ จึงพยายามหลีกเลี่ยงบางสิ่งบางอย่างที่จะนำความล้มเหลวมาให้ มักหลีกเลี่ยงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มักพึ่งพาผู้อื่นในการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ก็มีช่วงความสนใจสั้น สนใจบทเรียนไม่นาน เสียสมาธิง่าย มีปัญหาการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม ด้านภาษาและการพูดจะมีปัญหา พูดไม่ชัด รู้คำศัพท์จำนวนจำกัด เขียนประโยคไม่ถูกต้องซึ่งเป็นผลทำให้มีปัญหาในการเรียนวิชาอื่น

2.1.5 หลักการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ประกฤษดี พูลพัฒน์ (2547 : 60-65) ได้สรุป หลักการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ไว้ว่า การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีวิธีการสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนกลุ่มนี้โดยมีหลักการสอน ดังนี้

- 1) ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมในการเรียนของนักเรียน
- 2) สอนตามความสามารถและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน
- 3) สอนตามระดับสติปัญญา เพราะนักเรียนมีระดับสติปัญญาต่ำกว่านักเรียนทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน
- 4) ยอมรับความสามารถและพยายามส่งเสริมความสามารถของนักเรียน
- 5) พยายามฝึกนักเรียนให้ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด

พัชรวิมลย์ เกตุแก่นจันทร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2555 : 10) การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีวิธีสอนที่แตกต่างไปจากนักเรียนปกติ เพื่อสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนเหล่านี้ ซึ่งมีหลักการสอนดังนี้

- 1) ครูต้องคำนึงถึงความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพราะนักเรียนจะเรียนรู้ได้ช้ากว่านักเรียนปกติ ก่อนทำการสอนสิ่งใดครูจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนนาน ๆ เมื่อนักเรียนมีความพร้อมแล้วครูจึงทำการสอนวิชานั้น ๆ
- 2) สอนตามความสามารถและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน โดยจัดสภาพการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของนักเรียนคนนั้น
- 3) สอนตามระดับสติปัญญา เพราะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีระดับสติปัญญาต่ำกว่านักเรียนทั่วไปที่มีอายุเท่ากัน
- 4) ยอมรับความสามารถและพยายามสร้างเสริมความสามารถของนักเรียนอย่าตามใจคอยช่วยเหลือ หรือลงโทษทั้งทางกายวาจาจากมากเกินไป
- 5) พยายามฝึกให้นักเรียนช่วยตัวเองให้มากที่สุดจะเป็นการช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นและแบ่งเบาภาระจากผู้เลี้ยงดู

6) สอนตามการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยการแบ่งงาน เป็นขั้นตอนย่อย ๆ หลาย ๆ ขั้นตอนเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายากเพื่อไม่ให้นักเรียนสับสน ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในงานซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้นักเรียน

7) ใช้หลักการสอนแบบ 3R'S คือ

- Repetition คือการสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนปกติใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีในเนื้อหาเดิม

- Relaxation คือการสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียว นานเกิน 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนวิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่นิทาน หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

- Routine คือการสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่ต้องทำสม่ำเสมอในแต่ละวัน

8) สอนโดยการแบ่งหมู่ตามตารางสอนสามารถทำได้ดีในกรณีที่นักเรียน มีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน

9) เมื่อฝึกนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องพยายามแทรกฝึกด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง

10) ต้องช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเอง นักเรียนทุกคนจะเรียนได้ดีถ้าเขามีความรู้สึกประสบความสำเร็จ

11) สอนทีละขั้น จากสิ่งใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว จากง่ายไปหายาก เพื่อไม่ให้นักเรียนสับสน บางอย่างนักเรียนปกติในวัยเดียวกันเห็นว่าง่าย แต่นักเรียนเหล่านี้อาจสับสนไม่เข้าใจ

12) สอนสิ่งที่มีความหมายสำหรับนักเรียน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยเฉพาะสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นสิ่งที่นักเรียนเข้าใจยาก ครูต้องพยายามอธิบายโดยใช้คำง่าย ๆ และยกตัวอย่างประกอบ

13) ต้องพยายามจัดการสอน ให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนคิด

14) สอนโดยใช้ของจริง หรืออุปกรณ์ประกอบทุกครั้ง

15) การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ต้องอาศัยแรงจูงใจ การเสริมแรง

16) มีการประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนในทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

17) ครูต้องเชื่อว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถและศักยภาพในตนเอง สามารถพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพได้ทุกคน

สรุปได้ว่า หลักการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีวิธีการสอนต่างไปจากการสอนปกติ เพื่อให้มีความเหมาะสมตามความต้องการและศักยภาพของนักเรียน โดยสรุปได้ดังนี้

- 1) ปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียน
- 2) สอนตามความพร้อมและความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
- 3) สอนตามระดับสติปัญญา
- 4) ยอมรับความสามารถและพยายามส่งเสริมความสามารถของนักเรียน
- 5) สอนให้นักเรียนช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด
- 6) สอนตามอายุของนักเรียน โดยอายุเท่ากันให้อยู่ห้องเรียนเดียวกัน
- 7) เมื่อฝึกนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องพยายามแทรกการฝึกหลายด้าน
- 8) ต้องช่วยให้นักเรียนพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
- 9) สอนทีละขั้นจากสิ่งที่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว
- 10) สอนโดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง
- 11) สอนโดยใช้หลัก 3 R's คือ

- Repetition คือ สอนซ้ำไปซ้ำมาและใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนปกติเมื่อนักเรียนสามารถจำเรื่องราวที่ผู้สอนสอน หรือทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้แล้ว ผู้สอนจึงเปลี่ยนบทเรียน หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ใหม่

- Relaxation คือ สอนแบบไม่ตึงเครียดนัก เปลี่ยนกิจกรรมจากวิชาการเป็นกิจกรรมนันทนาการสลับไปมาให้ให้นักเรียน เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่น และกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

- Routine กำหนดกิจกรรมให้เป็นกิจวัตรประจำวันเหมือน ๆ กันทุกวัน เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความสับสน

2.2 หลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และการจัดการเรียนรู้

2.2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 1- 6) ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก กระทรวงศึกษาธิการ (2551) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ และผู้ด้อยโอกาส ได้ตระหนักถึงความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีความแตกต่างจาก

นักเรียนโดยทั่วไป จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ เพื่อให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อกำหนดและแนวทาง ที่นำเสนอไปพิจารณาในการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในส่วนของเป้าหมาย โครงสร้างหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนการเทียบโอนผลการเรียนได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555)

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ผ่านมาได้พยายามนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาใช้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่พบว่า มีข้อจำกัดหลายด้าน โดยเฉพาะด้านนักเรียน ซึ่งมีข้อจำกัดในด้านการรับรู้ การเรียนรู้ อันเนื่องจากความบกพร่องทางสติปัญญาที่ต่ำกว่านักเรียนทั่วไป อีกทั้งมีปัญหาทางพฤติกรรม อารมณ์และการปรับตัวในสังคม ประกอบกับการนิยามความหมายของ บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ ความสามารถทางสติปัญญา ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ทั้งนี้ ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552)

ด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ที่กล่าวมา ทำให้การนำหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน ลงสู่การปฏิบัติ ทำให้นักเรียนไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงได้ระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู บุคลากร ผู้จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ขึ้น โดยเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นกลุ่มทักษะการเรียนรู้ 6 กลุ่มทักษะ ประกอบด้วย กลุ่มทักษะเคลื่อนไหว กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร กลุ่มทักษะช่วยเหลือตนเองและสุขอนามัย กลุ่มทักษะสังคมและการดำรงชีวิต กลุ่มทักษะวิชาการ และกลุ่มทักษะอาชีพ และได้นำไปทดลองใช้ในสถานศึกษา

เฉพาะความพิการ 19 แห่ง พบว่า หลักสูตรดังกล่าวยังมีข้อจำกัดด้านการจัดขยายเนื้อหาสาระ ความต่อเนื่องและการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน

ดังนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจึงได้จัดทำหลักสูตรดังกล่าวขึ้นในปี พ.ศ. 2562 เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปจัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมต่างๆ ช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาตรงกับความต้องการจำเป็น มีโอกาสและทางเลือกสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตมากยิ่งขึ้น

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม สามารถพึ่งพาตนเองอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

2.2.2 หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราชได้กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาไว้ ดังนี้

2.2.2.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม สามารถพึ่งพาตนเอง อยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืน

2.2.2.2 จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีทักษะในการช่วยเหลือตนเอง ทักษะการทำงานและสามารถประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเองอยู่กับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีความรู้และทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะภาษาและการสื่อสาร ทักษะการช่วยเหลือตนเอง และสุขอนามัย ทักษะสังคมและการดำรงชีวิต ทักษะวิชาการและทักษะอาชีพ
2. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกายตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
3. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะ ที่มุ่งทำประโยชน์สร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีลักษณะข้อจำกัด ระดับของความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความแตกต่างเฉพาะบุคคล เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว จะมีทักษะในการช่วยเหลือตนเอง ทักษะการทำงานและสามารถประกอบอาชีพ พึ่งพาตนเอง อยู่กับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพแต่ละบุคคล

สมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน

หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์และถ่ายทอดความคิดด้วยกระบวนการในการสื่อความหมาย เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับครอบครัว สังคมได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหา ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ฉบับดังกล่าว คาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนได้รับการพัฒนา ต่อเนื่องในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จะทำให้ผู้เรียนทุกคนมีสมรรถนะสำคัญติดตัวและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป

2.2.2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้

5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

2.2.2.4 กลุ่มทักษะการเรียนรู้

กลุ่มทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มทักษะ ดังนี้

- 1) กลุ่มทักษะเคลื่อนไหว
- 2) กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร
- 3) กลุ่มทักษะการช่วยเหลือตนเองและสุขอนามัย
- 4) กลุ่มทักษะสังคมและการดำรงชีวิต
- 5) กลุ่มทักษะวิชาการ
- 6) กลุ่มทักษะอาชีพ

2.2.2.5 กิจกรรมพัฒนานักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.2.3 ทักษะภาษาและการสื่อสารและกรอบเนื้อหา เรื่อง การอ่าน ของหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 2562 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2.4 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ทก 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ทก 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การอ่าน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552 :17)การอ่านมีความสำคัญมากในชีวิตประจำวัน นอกจากการอ่านจะเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่ผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนไปแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือก็จะเป็นผู้รักการอ่านคือการได้รับทราบความรู้สึนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ฉะนั้นนักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจ

เพราะการอ่าน คือการได้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของคนในอดีตและปัจจุบันและทราบถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนเองก่อกำเนิดให้นักเรียนมีเจตคติ และนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.3.1 ความหมายของการอ่าน

ปัจจุบันได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวางมาก และมีการกล่าวถึงความหมายของการอ่านในลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556:1405) ได้ให้ความหมายของการอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวอักษรถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556:1405) ได้ให้ความหมาย ดังนี้ “อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ, ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง, ถ้าไม่ออกเสียง เรียกว่า อ่านในใจ; สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านในใจ; ตีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทง” บันลือ พฤกษ์วัน (2557 : 6) กล่าวว่า เรื่องความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

- 1) การอ่านที่ใช้การผสมเสียงของตัวอักษรหรือสะกดตัวผสมคำ ซึ่งระยะหนึ่งใช้กันมากเรียกว่า อ่านออก เพื่อมุ่งให้อ่านหนังสือให้แตกฉาน ขยายประสบการณ์ในการอ่านคำโดยตรง
- 2) การอ่านที่ใช้ความสามารถในการผสมของตัวอักษรออกเสียงเป็นคำ เป็นประโยค ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟังฟังแล้วรู้เรื่อง เรียกว่าอ่านได้
- 3) การอ่านที่เหนือกว่า (ข้อ 2) สามารถใช้เทคนิคการจรรูปคำ เข้าใจรูปประโยคแล้วสรุป เรื่องราว เข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความคิดมายังผู้อ่าน คือ อ่านแล้วสามารถประเมินผลสิ่งที่อ่านได้ เรียกว่า อ่านเป็น
- 4) การอ่านเป็น เป็นการพัฒนาความคิดโดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้านเริ่มจาก

การสังเกต การจรรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความ ทำให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์และเป็นแนวคิดแนวปฏิบัติได้ดี จากแนวคิดการให้ความหมายของการอ่านเดิม ๆ มักใช้คำพูดที่มุ่งให้อ่านออกเขียนได้นั้น เป็นการให้ความหมายของการอ่านที่ไม่บรรลุเป้าหมายการสอนอ่าน คือจำเป็นต้องมุ่งไปสู่การอ่านเป็น และเขียนเป็นนับตั้งแต่เริ่มสอน

วรรณิ โสมประยูร (2553:128) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง ที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยออกมาเป็นความหมาย ที่ใช้สื่อความคิดหรือความรู้สึกระหว่างผู้เขียน หรือผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้”

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554:135) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ และเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร”

วันทา สุขโสม (2551 :11) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการที่ผู้อ่าน แปลความ คำ สัญลักษณ์ ที่เป็นตัวอักษรพิมพ์หรือเขียนออกมาให้เข้าใจ ซึ่งเป็นผลของกระบวนการสร้างความหมายโดยผสมผสานกันระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2552 :115) กล่าวว่า “การอ่านคือการรับรู้ความหมายของสาร จากลายลักษณ์อักษร การแปลหนังสือออกมาเป็นเสียง คือ การอ่าน ดังนั้นการอ่านจึงมีเป้าหมายอยู่ที่ ผู้อ่านต้องเข้าใจสาร และรับรู้ความหมายของสิ่งที่อ่านและสิ่งที่ได้ดู”

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551:87) ได้ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า “การอ่าน หมายถึง การแปลความหมาย และการทำความเข้าใจกับความหมายของลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏอย่างถ่องแท้ รวมถึงสิ่งเกี่ยวข้องและมีความหมายที่ปรากฏร่วมกับลายลักษณ์อักษรด้วย”

ศุภวรรณ ฤทธิคุปต์ (2550 : 19) สรุปว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการ รับสารซึ่งผู้อื่นจะต้องรับรู้สัญลักษณ์ และตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค แล้วจึงแปลความหมายจาก ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ออกมาเป็นความคิดและผสมผสานกับประสบการณ์เดิมทำให้เกิดความ เข้าใจในเรื่องราวที่อ่านได้นั้น และสามารถนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

ฉลวย ละครเขต (2553:19) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลสัญลักษณ์ของ ตัวหนังสือโดยการพูด โดยผู้อ่านรับรู้ความหมายและสร้างความเข้าใจจากตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ อื่น ๆ ตลอดจนใช้ความคิด ประสบการณ์ของผู้อื่นมาช่วยในการอ่านที่จะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความ เข้าใจที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่าความหมายของการอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความหมายตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ภาพ โดยใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปล ความหมายออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อื่น เพื่อสื่อความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ อ่าน จึงต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องรานั้น ๆ และสามารถทำความเข้าใจและนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

2.3.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและจำเป็นมากสำหรับการดำเนิน ชีวิตในสภาพสังคมปัจจุบัน การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านทันต่อเหตุการณ์ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เสริมความคิด รอบรู้ ยิ่งผู้อ่านอ่านมากก็จะมีความรู้ ดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

คูเปอร์ และคนอื่น ๆ (Cooper and others.1988:13) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อื่นกับเนื้อหา เพื่อจัดรูปแบบของความหมาย โดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อื่นเป็นกระบวนการในการสร้างความหมายจากเนื้อหานั้น

สมชาย หอมยก (2550:38) กล่าวว่า ความสำคัญของการอ่าน อยู่ที่ผู้อ่านมีความสามารถหรือไม่ในด้านต่าง ๆ การอ่านช่วยพัฒนาการคิดและจิตใจ การอ่านมากจะทำให้รู้จักนำความรู้ความคิดประสบการณ์จากการมาพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี การอ่านเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมความรู้และความเข้าใจระหว่างมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา

สรุปได้ว่าความสำคัญของการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เสริมความคิด ครอบรู้ การพัฒนาการพูด การฟัง และการเขียน ถ้ามีนิสัยรักการอ่าน ยิ่งผู้อ่าน อ่านมากก็จะมีความรู้ ย่อมสร้างพื้นฐานประสบการณ์ มีความรู้กว้างขวางเป็นที่ยอมรับ การอ่านช่วยพัฒนาการคิดและจิตใจ การอ่านสามารถร่วมเรียน ร่วมเล่นกับเพื่อน ๆ กับบุคคลที่มาเกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ได้ดี นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาบุคลิกภาพ เกิดความคิดสร้างสรรค์และความเพลิตเพลิตจนสามารถประกอบอาชีพเป็นพลเมืองดี รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง แก่ครอบครัวและเพื่อชาติบ้านเมืองในอนาคตต่อไป

2.3.3 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านของเด็กขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ องค์ประกอบเบื้องต้นนั้นคือ ความพร้อมร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ของเด็ก มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านไว้ดังนี้

มยุรี กันทะลือ (2543 :12; อ้างอิงจาก Goodman.1971 : 25-27) กล่าวไว้ ดังนี้

1) ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) โดยในระยะเริ่มแรกผู้อ่านจะต้องเรียนรู้ความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวอักษรและความหมายของคำแต่ละคำ ต่อมาเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นก็สามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

2) ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (Schema) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

3) ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน หากเนื้อหานั้นมีเนื้อความที่ไม่สมบูรณ์ยกเว้นในกรณีที่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านมาก่อน

4) ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียน (Text Schema) งานเขียนแต่ละชั้นมีลักษณะและโครงสร้างที่แตกต่างกัน และยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ตลอดจนวัฒนธรรมของผู้เขียนด้วย ดังนั้นหากงานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านการอ่านก็ไม่สำเร็จ

Smith and Johnson (1976:20-27) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อพัฒนาการด้านการอ่านและทักษะการอ่าน ดังนี้

1) ระดับสติปัญญา การอ่านจัดเป็นงานประเภทหนึ่งที่ได้จะต้องพัฒนาให้เกิดความสำเร็จการพัฒนาด้านการอ่านนี้ พบว่าเด็กบางคนจะทำได้ดีกว่าเด็กบางคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของแต่ละคนไม่เท่ากันนั่นเอง ผลการวิจัย ทำให้ทราบว่าความสามารถในด้านการอ่านและระดับสติปัญญามีความสัมพันธ์กัน

2) วุฒิภาวะและความพร้อม การเริ่มต้นสอนการอ่านต้องคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถของเด็กควบคู่กันไป เพราะการสอนต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ประกอบกัน เช่นการใช้สายตา การใช้วocabularyในการออกเสียง เป็นต้น การที่รอให้เด็กพร้อมหรือพัฒนาความพร้อมในการอ่านนี้จะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่านที่เกิดขึ้น

3) แรงจูงใจ แรงจูงใจที่จะทำให้เด็กอ่านมีทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอกแรงจูงใจภายในเกิดขึ้นจากการค้นพบคุณค่าการอ่านด้วยตนเอง เช่น ได้รับความรู้และเห็นเหตุการณ์ ๆ รอบตัว ได้รับความเพลิดเพลินและสนุกสนานจากเรื่องที่อ่าน สำหรับแรงจูงใจภายนอกมาจากการส่งเสริมของพ่อแม่ ครูและเพื่อน ๆ ในรูปแบบของการให้รางวัล คำชมเชย การรายงาน การแนะนำ การเชิญชวนด้วยการอ่าน

4) สภาพร่างกายเด็กที่มีสุขภาพดี สมบูรณ์ แข็งแรง จะมีทักษะการอ่านมากกว่าเด็กที่เจ็บป่วยเป็นประจำ เพราะสภาพร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ทำให้เด็กขาดเรียนบ่อย และขาดสมาธิซึ่งทำให้มีผลต่อการเรียน

5) สภาพอารมณ์ จะเห็นว่าทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองหรือครูต่างให้ความสำคัญกับการอ่านของเด็กและคาดหวังให้เด็กเป็นคนที่ย่านหนังสือเก่ง คล่อง ทำให้เด็กเกิดภาวะความเครียด อ่านเขียนได้ไม่ดีและไม่ประสบความสำเร็จ

6) สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จะมีผลต่อการอ่านของเด็ก เช่น เด็กที่มาจากครอบครัวที่รักการอ่าน อ่านหนังสือประจำและเห็นคุณค่าของการอ่านหนังสือและมีประสบการณ์ จะมีความรู้รอบตัวและมีความชำนาญมากกว่าครอบครัวที่ไม่อ่านหนังสือ และไม่เคยพูดถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่าน ส่วนสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น จำนวนหนังสือที่มีอยู่ ประเภทของหนังสือ และการสนับสนุนของครู จะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจของเด็กเข้าไปสู่การอ่านหนังสือได้

7) การจัดโปรแกรมการอ่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้แสดงความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านนั้น จะมีอิทธิพลต่อการอ่านมาก นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์และวิธีการสอน ประเภทของหนังสือ และการสนับสนุนของครูจะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจของเด็ก เข้าไปสู่การอ่านหนังสือได้ จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการอ่านล้วนเป็นสิ่งที่ครูและผู้ปกครองจะต้องช่วยกันเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับเด็ก จึงจะทำให้การอ่านนั้นประสบผลสำเร็จได้

กรมวิชาการ (2545 : 31-44) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมทางการอ่านโดยแยกแยะได้ ดังนี้

- 1) องค์ประกอบทางสติปัญญา
- 2) องค์ประกอบทางอารมณ์และสังคม
- 3) องค์ประกอบทางกาย
- 4) องค์ประกอบทางโอกาส ประสบการณ์ การศึกษา

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการอ่าน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กและอยู่กับระดับสติปัญญา วุฒิภาวะ ความพร้อมทางด้านร่างกายและอารมณ์ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและประสบการณ์ทางด้านสังคมต่าง ๆ ครอบคลุมไว้ให้ความสนใจและยกย่องชมเชยเมื่อเด็กเห็นคุณค่าของการอ่านด้วยตนเอง

2.3.4 ทฤษฎีการอ่าน

ทฤษฎีการอ่านมีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้หลายแนวคิดเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานกำหนดแนวทางการสร้างรูปแบบและวิธีสอนให้เหมาะสม สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 56-58) ได้นำเสนอทฤษฎีการอ่านของนักการศึกษาไว้ ดังนี้

1) ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้รับสารต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ ดังนั้นลำดับขั้นตอนของการอ่านตามพื้นฐานทฤษฎีนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- การรับสารโดยใช้สายตา
- การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริงและภาพ ทำการเปรียบเทียบกับ

สารที่ได้รับจะอ่านว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จักผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้ง จนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

- คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน

2) ทฤษฎีของ Chase และ Ciark เป็นทฤษฎีที่เน้น ถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่านดังนี้ คือ

- ผู้อ่านรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือยังไม่มีความแน่ใจ ก็จะใช้การอ่านซ้ำข้อความนั้น
- สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ จะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบ
- ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และความหมายของคำจะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

3) ทฤษฎีของ Rmeihart ได้กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่จัดเพื่อทำความเข้าใจความหมายจริง ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้เดิมที่มีอยู่ เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จ โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมายการสะกดคำและชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้ หลักสำคัญของทฤษฎีมีอยู่ 4 ประการ คือ

- การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกัน หรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร
- การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำใหม่ได้เร็วขึ้น
- การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ
- การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับคำชี้แนะของคำบางคำ

4) ทฤษฎีการอ่านของโคเครน (Cochrane's Reading Theory)

บริเวอร์ (Brewer. 1995:218; citing Cochrane; others. 1984) อธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านไว้ 5 ชั้น ดังนี้

- ชั้นเกิดความสงสัย (Magical stage) เด็กจะเรียนรู้วัตถุประสงค์ของหนังสือต่าง ๆ เริ่มคิดว่าหนังสือเหล่านั้นมีความสำคัญจ้องมองที่หนังสือ หยิบจับหนังสือขึ้นมาถือไว้บ่อยครั้งจะเป็นหนังสือที่เขาชอบ
- ชั้นเกิดแนวความคิด (Self – concept stage) เด็กพิจารณาตัวเองว่าเป็นผู้อ่าน เริ่มเอาใจไปผูกพันกับกิจกรรมการอ่าน อาจจะเสแสร้งอ่าน ให้ความหมายของหนังสือจากรูปภาพต่าง ๆ หรือประสบการณ์เดิม ใช้ภาษาคลาย ๆ หนังสือแม้ว่าจะไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง
- ชั้นเชื่อมต่อการเป็นผู้อ่าน (bridging reader stage) เด็กให้ความสำคัญกับตัวอักษรสามารถเลือกคำที่คุ้นเคย สังเกตคำต่าง ๆ อ่านเรื่องที่เขียนเองได้ อ่านตัวหนังสือจากบทกวี เพลงกลอนกล่อมเด็ก เด็กจะเชื่อว่าพยางค์แต่ละพยางค์ คือคำหนึ่งคำ เกิดความขัดแย้งในการจับคู่ตัวอักษรและเสียงอ่าน เริ่มระลึกถึงตัวอักษรได้
- ชั้นทะยานสู่ผู้อ่าน (take – off reader stage) เด็กเริ่มใช้ 3 ระบบชี้แนะเข้าด้วยกัน (เสียง ความหมาย โครงสร้าง ประโยค) เด็กตื่นตัวกับการอ่าน เริ่มคุ้นเคยกับบริบทใส่

ใจต่อตัวหนังสือที่อยู่รอบตัว และอ่านทุก ๆ อย่าง (เช่น กล่องใส่อาหาร ฉลาก และเครื่องหมาย ต่าง ๆ เป็นต้น) อันตรายในขั้นนี้ คือ เด็กจะให้ความสำคัญกับตัวอักษรแต่ละตัวมากเกินไป

- ขั้นสามารถอ่านโดยไม่ต้องฟัง (independent reader stage)

เด็กสามารถอ่านหนังสือต่าง ๆ ที่ไม่เคยอ่านได้ สามารถให้ความหมายจากตัวหนังสือ จากประสบการณ์ และจากตัวชี้แนะของผู้เขียนได้ สามารถเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ได้ง่าย ๆ แต่จะเป็นโครงสร้างและเนื้อเรื่องที่พื้น ๆ เท่านั้น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการอ่านของเด็กหรือเด็กปฐมวัย มีพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอนจากขั้นที่ง่ายสู่ยาก ซึ่งพัฒนาการแต่ละขั้นต้องอาศัยการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับความหมายของคำ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่เด็กมีอยู่และความสนใจในการอ่าน รวมถึงประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากกิจกรรมประจำวัน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเริ่มแรกต้องคำนึงถึงพัฒนาการการอ่าน นักการศึกษาได้ชี้ให้เห็นการทำงานของกระบวนการอ่าน ซึ่งคล้ายกับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ แท้จริงเป็นการแยกให้เห็นว่า สมองจะต้องมีความรู้ในเรื่องอะไรบ้าง เป็นการชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสารกับสมองของผู้อ่านนั่นเอง ในที่นี้ผู้วิจัยจะเน้นการใช้ทฤษฎีของโคเครน (Cochrane's Reading theory) เพราะเด็กมีพัฒนาการการอ่านเป็นลำดับขั้นตอนคือ

ขั้น 1 ขั้นเกิดความสงสัย (Magical stage) เด็กเริ่มให้ความสำคัญกับหนังสือด้วยการเริ่มจ้องมองหยิบจับบ่อยครั้ง ขั้น 2 ขั้นเกิดแนวความคิด (self-concept stage) เด็กเริ่มผูกพันกับหนังสือ ให้ความหมายของหนังสือจากรูปภาพต่าง ๆ ได้ ขั้น 3 ขั้นเชื่อมต่อการเป็นผู้อ่าน (bridging reader stage) เด็กให้ความสำคัญกับตัวอักษร สามารถเลือกคำคุ้นเคย สังเกตคำต่าง ๆ อ่านเรื่องที่เขียนเองได้ ขั้น 4 ขั้นทะยานสู่ผู้อ่าน (take-off reader stage) เด็กเริ่มใช้ 3 ระบบเข้าด้วยกัน (เสียง ความหมาย โครงสร้างประโยค) ขั้น 5 ขั้น สามารถอ่านโดยไม่ต้องฟัง (independent reader stage) เด็กสามารถอ่านหนังสือต่าง ๆ ที่ไม่เคยอ่านได้ ดังนั้นการเริ่มพื้นฐานการอ่านเริ่มแรกมีความสำคัญมากต่อขั้นต่อ ๆ ไป โดยเฉพาะเด็กที่พัฒนาการการอ่านในขั้นแรกดีมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการการอ่านดีเมื่อเข้าเรียน

2.3.5 พัฒนาการด้านการอ่าน

เด็กมีความสามารถในการพูด การฟัง และเริ่มมีพัฒนาการด้านการอ่านมากขึ้น เป็นวัยที่เหมาะสมในการส่งเสริมทักษะการอ่าน มีผู้กล่าวถึงพัฒนาการการอ่านของเด็กไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2547:132) กล่าวถึงพัฒนาการทางการอ่านของเด็กปฐมวัยตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 (3-4 ปี) สนใจถือหนังสือ ฟังคำที่อ่าน เล่นคำสนใจตัวหนังสือที่อยู่รอบ ๆ ตัว

ขั้นที่ 2 (4-5 ปี) เลียนแบบการอ่าน อ่านเรื่องที่คุ้นเคย จำชื่อและคำต่าง ๆ จำคำสำคัญ

ในโครง กลอน นิทาน

ขั้นที่ 3 (4,5,6 ปี) เขียนและอ่านกลับคำที่เขียน อ่านคำคล้องจองที่คุ้นเคย ใช้ภาพเป็นสื่อสำหรับอ่าน จำตัวอักษร อ่านคำเริ่มต้นลงท้าย สังเกตความแตกต่าง จับคู่ที่เหมือนกันในหนังสือ โคลงกลอน อ่านคำได้ในบริบทหนึ่ง แต่ไม่สามารถอ่านได้ในบริบทหนึ่ง

พัฒนาการทางการอ่านของเด็ก หรือผู้อ่านแต่ละคนจะมีทั้งความคล้ายคลึงกันและกันแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ซึ่ง ชลาธิป สมานิติ (2549:33-37; อ้างอิงจาก jalongo. 2000: 112) แบ่งระดับพัฒนาการการอ่านออกเป็น 7 ระดับ อย่างไรก็ตามพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอาจจะมีลำดับขั้นที่ไม่เรียงตามระดับเช่นนี้เสมอไป พัฒนาการทั้ง 7 ระดับมีดังนี้

1) เข้าใจหนังสือคืออะไร หรือขั้นรู้จักหนังสือ

ช่วงอายุวัยที่เข้าสู่ระดับที่ 1 คือ ช่วงวัยเด็กทารกจนถึงประมาณ 3 ขวบ เด็กวัยนี้สามารถแยกแยะระหว่างหนังสือกับของเล่นออกจากกันได้ เด็ก ๆ จะมองดูหนังสือด้วยความสนใจเปิดดูภาพที่มีสีสันสดใส สนใจรูปลักษณะของหนังสือที่มีความสร้างสรรค์รูปทรงที่แปลกตาออกไป เด็กวัยนี้เปิดดูหนังสืออย่างไม่ได้สนใจการเรียงไปตามลำดับหน้า คือ อาจจะเปิดจากปกหลังไปยังปกหน้า เปิดพลิกกระดาษที่ละแผ่นหรือเปิดข้ามหน้าไปจนกระทั่งหน้าสุดท้าย เด็กบางคนอาจจะจับหนังสือกลับทิศทาง เด็กในช่วงวัยนี้เริ่มที่จะสามารถควบคุมกล้ามเนื้อมือในการหยิบจับหนังสือได้แล้ว ดังนั้นเด็กจึงควรจะได้เห็นตัวอย่างที่ถูกต้องในการใช้หนังสือ ซึ่งหมายรวมถึงการถือหนังสือ การเปิดหนังสือจากหน้าแรกไปยังหน้าสุดท้าย การเคลื่อนสายตาจากบนสู่ล่างจากซ้ายไปขวา หนังสือที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ควรจะทำด้วยกระดาษหรือวัสดุที่แข็งแรงทนทาน เช่น กระดาษหนา ๆ ผ้าพลาสติกที่ปลอดภัยต่อเด็ก

2) รู้จักการใช้หนังสือ

เมื่อเด็กอายุราว ๆ 2 ขวบครึ่ง ถึง 3 ขวบ เด็กเริ่มที่จะเรียนรู้หนังสือมีไว้ทำอะไร และการใช้หนังสือที่ถูกต้องควรจะต้องปฏิบัติอย่างไร ตัวอย่างเช่น เด็กเรียนรู้วิธีการจับหนังสือ ดังนั้น การเปิดหนังสืออ่านทีละหน้าและการดูแลหนังสือให้อยู่คงทน การใช้หนังสือในช่วงวัยนี้เป็นช่วงที่เรียกว่าชี้-พูด เชื่อมโยง คือ เด็กเริ่มชี้ไปที่รูปภาพในหนังสือ เชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่เด็กเคยได้รับ หนังสือที่เด็กวัยนี้ชอบอ่านเป็นหนังสือที่มีการผูกเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ตัวแสดงมีไม่มากนัก ใช้ภาษาง่าย ๆ เด็กจะชอบหนังสือที่มีเนื้อเรื่องแต่เป็นคำกลอนมีคำคล้องจองที่ไพเราะ เด็กจะชอบท่องจำและพูดตาม

3) เป็นผู้ฟังและผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือ

เมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่ช่วงอายุ 4-5 ขวบ เด็กเริ่มเรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ฟัง ในขั้นนี้เด็กจะพูดคุยกับผู้ใหญ่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือ การพูดคุยจะทำให้เด็กเข้าใจประเด็นเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้นเด็กจะชอบให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่องเดิมให้ฟัง ซ้ำแล้วซ้ำอีก มีการศึกษาพบว่าการอ่านนิทานให้เด็กฟังเรื่องเดิมซ้ำ ๆ กัน หลาย ๆ ครั้งเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้เด็กเรียนรู้การอ่าน กล่าวคือ การเล่าเรื่องหรือนิทานให้เด็กฟังซ้ำ ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน จะช่วยให้เซลล์สมองของเด็กสามารถเชื่อมโยงต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความสามารถในการคิด การเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป เด็ก

ในช่วงวัยนี้สามารถถือหนังสือและดูหนังสือได้ด้วยตนเอง เด็กอาจจะเปิดหนังสือ ออกเสียงเลียนแบบที่เคยได้ยินผู้ใหญ่พูด

4) สร้างเรื่องให้สอดคล้องกับภาพประกอบ

ในขั้นนี้ เด็กสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบ และให้ความสำคัญกับเนื้อเรื่องมากกว่าตัวหนังสือในหนังสือนิทาน เด็กสามารถเล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเองและยังสามารถคงความหมายและเนื้อหาของนิทานหรือเรื่องที่ฟังได้

5) ให้ความสำคัญกับตัวหนังสือ ความหมาย และความรู้ที่ได้จากเรื่อง

เด็ก ๆ เริ่มที่จะเรียนรู้ตัวหนังสือที่อยู่ในหนังสือจะทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้อย่างถ่องแท้ เด็กจะค่อย ๆ เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น ในระดับขั้นนี้ ผู้ปกครองอาจจะให้เด็กลองสังเกตตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ตามแผ่นป้ายโฆษณา หรือตามนิตยสารที่มีอยู่ทั่วไปแล้วถามเด็กว่ามีตัวอักษรอะไรบ้างแล้วให้เด็กลองสะกดคำ ว่าในคำนั้นประกอบด้วยตัวอะไรบ้าง เมื่อเด็กมาพบเจอตัวอักษรซ้ำ ๆ กันอีกในหนังสือที่อ่าน เด็กจะจำได้ และสามารถบอกได้ว่าตัวอักษรนั้นคือตัวอะไร และคำ ๆ นั้นมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างไร หรือเมื่อเด็กไปพบเจอคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยเจอมาก่อน เด็กจะหาคำที่ใช้แทนคำศัพท์ที่ทำให้ตัวเองเข้าใจคำศัพท์นั้น เช่น เด็กอาจไม่เคยได้ยินคำว่าเครื่องซักผ้า เด็กจึงหาคำที่แทนความหมายที่ทำให้ตัวเองเข้าใจจากประสบการณ์ที่ตัวเองเคยเห็นลักษณะของรูปสี่เหลี่ยม จึงหาคำแทนเครื่องซักผ้าว่าถังซักผ้า หรือ ตู้ซักผ้า

6) มุ่งเน้นคำที่มีเสียง สัญลักษณ์ที่เหมือนกับคำที่รู้จัก

ในขั้นนี้เด็กมีความเข้าใจว่า การที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือออกนั้น เกิดจากการประสมอักษรเป็นคำ ดังนั้นเด็กจะไม่แสดงพฤติกรรมอ่านหนังสือแบบเสแสร้งอีกต่อไป แต่เด็กจะพยายามอ่านคำทีละคำด้วยตัวเอง โดยใช้ประสบการณ์ที่เด็กเคยรู้เกี่ยวกับเสียง อักษร และรูปคำ มาประกอบการอ่านคำ เช่น เด็กอ่านเรื่องเกี่ยวกับเสื้อ แต่เด็กอ่านว่า เสื้อ หรือ เสื้อ ลักษณะพฤติกรรมการอ่านเช่นนี้ของเด็กเกิดจากการที่เด็กใช้ทักษะการวิเคราะห์คำ กล่าวคือลักษณะพฤติกรรมนี้เกิดจากการที่เด็กรู้จักเสียงพยัญชนะตัวแรก เสียงกลาง และเสียงท้ายของคำ รู้จักรูปคำ และคำที่เขียนสะกดใกล้เคียงกันแล้วนำมาประสมวลเกิดเป็นคำใหม่ที่คล้ายคำเดิม

7) เชื่อมความรู้เกี่ยวกับตัวอักษรกับเนื้อเรื่อง

ในขั้นนี้เด็กจะผสมผสานประสบการณ์และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวหนังสือ ทั้งในเรื่องพยัญชนะ สระ การประสมคำ การนำคำมาแต่งเป็นประโยคเพื่อใช้ในการอ่านหนังสือ หากเด็กอ่านหนังสือเจอคำศัพท์ใหม่ที่ไม่น่าเคย เด็กจะพยายามสะกดและรู้จักแก้ไขคำที่อ่านด้วยตนเองและหากเด็กได้เจอคำอ่านนั้นบ่อยๆ จะช่วยให้เด็กคุ้นตาและสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

สรุปได้ว่าพัฒนาการด้านการอ่าน เป็นกระบวนการในการแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ภาพ โดยใช้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปลความออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของผู้อ่าน เพื่อสื่อความหมายของสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่อ่าน โดย

เด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการอ่านเป็นไปตามขั้นตอน ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา วุฒิภาวะ ความพร้อมทางด้านร่างกายและอารมณ์ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และประสบการณ์ทางด้านสังคมต่าง ๆ โดยสามารถวัดและประเมินผลการอ่านได้หลายวิธี คือ การใช้ แบบทดสอบ การสังเกต และการบันทึก

จากที่ได้กล่าวถึงด้านการอ่านทั้งหมด เป็นกระบวนการทางสมองที่ผู้อ่านพยายามที่จะเข้าใจ รับรู้ความหมาย ถ้อยคำ สัญลักษณ์หรือตัวอักษรของสิ่งที่อ่านออกมาเป็นความคิดและความรู้แล้ว นำความคิดนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบัน เพราะการอ่านทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนประสงค์จะให้ผู้อ่านทราบ ให้ประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้าน และทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ และช่วยส่งเสริมความรู้ความคิดของมนุษย์เราให้เพิ่มพูนขึ้น ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงหลักสำคัญในการนำไปปฏิบัติและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้วย

2.4 การเขียน

การสอนเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องสวยงาม สื่อความหมายได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียนและนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550 : ภาคผนวก 2/8) ได้ให้ความหมายการเขียนว่าหมายถึง การสื่อสารด้วยตัวอักษรเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ประสบการณ์ ข่าวสารและจินตนาการ โดยการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักการใช้ภาษาและตรงตามเจตนาของผู้เขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 139) ให้ความหมายของการเขียนว่าเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้เข้าใจได้ เพราะการเขียนเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์ จากความหมายของการเขียนดังกล่าว ทำให้มองเห็นความสำคัญของการเขียนว่ามีความจำเป็นอย่างต่อเนื่องต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่นนักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนเพื่อเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรม การค้าประกัน เป็นต้น

การสะกดคำเป็นสาขาหนึ่งของการเขียนและเป็นทักษะที่สำคัญทางภาษาที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของมนุษย์ซึ่ง ไพฑูลย์ มุลติ (2546 : 25) ได้อธิบายความหมายของการเขียนสะกดคำคือการจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมาย และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด (2547 : 22) ได้ให้ความหมายของการเขียน คือกระบวนการคิดที่ถ่ายทอดออกมาเป็นสายลักษณ์อักษรและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาสามารถสื่อสารกันได้

การเขียนสะกดคำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่ของบุคคลในปัจจุบัน เพราะการเขียนสะกดคำที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้เขียน อ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้อง สื่อความหมายได้แจ่มชัดและมีความมั่นใจในการเขียนทำให้ผลงานที่เขียนมีคุณค่าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังอาจจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาของบุคคลนั้นอีกด้วย

2.4.1 ปัญหาของการเขียน

การเขียนสะกดคำ เป็นปัญหาที่สำคัญของนักเรียนและครูสอนภาษาไทย เป็นอย่างมากและจากการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดมี ดังนี้

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533 : 31-33) ได้อธิบายถึงปัญหาในการสอนเขียน มีหลายลักษณะดังนี้

1. การเขียนพยัญชนะ สระและคำไม่ได้ มักเป็นนักเรียนที่เริ่มต้นเรียนได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. การสะกดคำผิด เช่น วางวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ คำพ้องเสียง เขียนคำที่ใช้ตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดผิด เขียนคำที่มีตัวการันต์ผิด คำที่สระเสียงสั้นและเสียงยาวเขียนสลับกัน เขียนคำควบกล้ำผิด เขียนพยัญชนะบางตัวในคำเบียดกัน บางตัวห่างออกไป และเขียนคำที่มาจากภาษาต่างประเทศผิด
3. เว้นวรรคตอนย่อหน้าไม่ถูกต้อง
4. ใช้คำไม่เหมาะสม นำภาษาพูดมาใช้เป็นภาษาเขียน
5. เขียนคำที่ใช้อักษรย่อไม่ถูกต้อง
6. ลำดับความคิดในการเขียนไม่ได้
7. ลายมืออ่านยาก
8. ไม่มีความคิดในการเขียน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่สำคัญของการเขียนสะกดคำผิดขึ้นอยู่กับครูผู้สอนตัวนักเรียนเองและวิธีการสอนของครู ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงปัญหาเหล่านั้น เป็นสำคัญ

เชน (Shane. 1961 : 71) ให้ความเห็นว่าสาเหตุการเขียนสะกดคำผิด มีปัญหาหลายทางและแบ่งได้เป็น 2 สาเหตุ คือ ปัญหาโดยทั่วไป ซึ่งเกี่ยวกับนักเรียนไม่พัฒนาความสามารถของตนเอง มีความสนใจน้อยและปัญหาเฉพาะบุคคลนั้นเกี่ยวกับความบกพร่องทางสายตา ความสามารถในการอ่านออกเสียง ความสามารถทางสมอง และใช้ภาษา 2 ภาษาในขณะเดียวกัน

ฟิทซ์เจอร์ลด์ (Fitzgerald. 1964 : 245) กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเขียนสะกดคำผิดว่า มีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่สนใจต่อการสะกดคำและวิธีสอนของครู ไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ครูไม่เตรียมการสอน นักเรียนไม่ได้รับการสอนสะกดคำที่ถูกต้อง ไม่รู้วิธีการสะกดคำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำผิดเกิดจากหลายสาเหตุสรุปได้ ดังนี้

1. ความบกพร่องจากสภาพร่างกายของนักเรียน เช่น สุขภาพไม่สมบูรณ์ มีความบกพร่องด้านการได้ยิน การพูด และสายตา
2. นักเรียนขาดการสังเกต ไม่พิจารณาถึงหลักเกณฑ์การเขียนให้รอบคอบ
3. นักเรียนพบเห็นคำที่เขียนผิดบ่อยจากสื่อมวลชนต่าง ๆ
4. วุฒิภาวะและสมองของนักเรียน
5. นักเรียนเขียนสะกดคำโดยเทียบเสียงกับภาษาถิ่น ทำให้เขียนสะกดผิด
6. นักเรียนไม่รู้หลักภาษาไทย ไม่ทราบความหมายของคำ
7. ครูขาดความเอาใจใส่ในการตรวจงานเขียนของนักเรียน เมื่อพบคำผิดไม่แก้ไขให้
8. ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการสอนให้นักเรียนเขียนสะกดคำ จึงทำให้นักเรียนไม่ได้รับแรงจูงใจในการฝึกเขียนสะกดคำ

2.4.2 ความสำคัญของการสอนเขียน

การเขียนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อความหมาย อย่างหนึ่งของมนุษย์สามารถตรวจสอบได้และคงทนถาวร ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

เรวัต อษานาม (2537 : 151) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้ คือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านและประสบความสำเร็จในการเขียนมาก จะมีจินตนาการในการใช้ภาษาได้ดี เพราะได้มีโอกาสเรียนรู้แนวทางการใช้คำต่างๆ จากสำนวนภาษาในหนังสือต่างๆ ที่อ่านพบ โดยปกติครูมักสอนให้เด็กอ่านได้ก่อนจึงให้เขียนคำที่ตนอ่านได้แต่ทักษะในการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่น เด็กจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมโดยฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มทักษะการเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยทำให้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ฝึกจากง่ายไปหายากและให้สัมพันธ์กับการพูดและอ่าน

2.4.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 103) ได้อธิบาย จุดมุ่งหมาย การสอนภาษาไทย ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนหรือ เข้าใจง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกทักษะการเขียนให้พัฒนาองกงามขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้การเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอนถูกต้อง
4. เพื่อให้รู้จักภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิด แล้วจัดบันทึก สรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้

6. เพื่อให้สามารถสังเกตจดจำและเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหาร
ให้ถูกต้อง
7. เพื่อให้มีทักษะการเขียนประเภทต่างๆ
8. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
9. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์
ต่อการประกอบอาชีพการศึกษาหาความรู้และอื่นๆ

2.5 สื่อประสม

2.5.1 ความหมายของสื่อประสม หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันสื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกันได้ค้นพบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น (หาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ,2537:111) ti) ซึ่งแปลว่า ความหลากหลาย และมีเดีย (Media) ซึ่งแปลว่า สื่อ ประสม

สื่อประสม หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน ซึ่งมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันสื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกันได้พบวิธีที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น (ประหยัด จิระวรพงศ์ ,2527:256)

สื่อประสม หมายถึง การนำวัสดุอุปกรณ์ชนิดต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ สไลด์ फिल्मสตริป รูปภาพของตัวอย่างหุ่นจำลอง หนังสือ เป็นต้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเลือกมา ประกอบกันเพื่อใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง (ประหยัด จิระวรพงศ์ ,2527:256)

สื่อประสม หมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วย เพื่อการผลิต หรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว แบบวีดิทัศน์และเสียง (กิดานันท์ มลิทอง , 2543 : 267)

อีริคสัน (Erickson) กล่าวว่า " สื่อประสม " หมายถึง การนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันซึ่งมีคุณค่าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อสร้างความสนใจใน

ขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกชนิดหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด การใช้สื่อประสมจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากประสาทสัมผัสผสมผสานกันได้พบวิธีการที่จะเรียนในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น " (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ,2523)

ดังนั้น สื่อประสม จึงหมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ ประเภทมาใช้ร่วมกัน ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วย เพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เป็นต้น

2.5.2 ลักษณะของสื่อประสม

1) สื่อประสมที่ไม่สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ (Multimedia) การนำสื่อหลายชนิดมาผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นตัวจัดการ และควบคุมให้สื่อต่างๆ แสดงผลออกมาทางหน้าจอและลำโพงของคอมพิวเตอร์

สื่อประสม I (Multimedia I) เป็นสื่อประสมที่ใช้โดยการนำสื่อหลายประเภท มาใช้ร่วมกันในการเรียนการสอน เช่น นำวีดิทัศน์ มาสอนประกอบการบรรยายของผู้สอน โดยมีสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบด้วย หรือสื่อประสมในชุดการเรียน หรือชุดการสอน การใช้สื่อประสม I นี้ ผู้เรียนและสื่อจะไม่มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกัน และจะมีลักษณะเป็น " สื่อหลายแบบ " ตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน

2) สื่อประสมที่สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้ (Interactivity Multimedia) กล่าวคือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สามารถจัดการกับข้อมูลภาพและเสียง ให้แสดงผลบนจอในลักษณะที่โต้ตอบกับผู้ใช้ได้ ไม่ใช่การแสดงผลรวดเดียวจบ (run through) แบบวีดิทัศน์ หรือภาพยนตร์และไม่ใช้การสื่อสารทางเดียว (one-way communication) คือ ผู้ชมเป็นผู้ดูฝ่ายเดียวอีกต่อไป

3) สื่อประสม II(Multimedia II) เป็นสื่อประสมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานในการเสนอสารสนเทศ หรือการผลิตเพื่อเสนอข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ตัวอักษร และเสียง ในลักษณะของสื่อหลายมิติ โดยที่ผู้ใช้มีการโต้ตอบกับสื่อโดยตรง โดยการใช้คอมพิวเตอร์ ในสื่อประสม II ใช้ได้ในสองลักษณะ คือ

- การใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานในการเสนอสารสนเทศโดยการควบคุมอุปกรณ์ร่วมต่าง ๆ ในการทำงาน เช่น ควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ในสถานีสื่อประสม ควบคุมการเสนอภาพสไลด์ มัลติวิชั่น และการเสนอในรูปแบบของแผ่นวีดิทัศน์เชิงโต้ตอบ (Interactive Video) การใช้ในลักษณะนี้คอมพิวเตอร์จะเป็นตัวกลางในการควบคุมการทำงานของเครื่องเล่นแผ่นวีดิทัศน์ และเครื่องเล่นซีดีรอม ให้เสนอภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวตามเนื้อหาบทเรียนที่เป็นตัวอักษรที่ปรากฏอยู่บนจอภาพ

คอมพิวเตอร์ รวมถึงควบคุมเครื่องพิมพ์ในการพิมพ์ข้อมูลต่าง ๆ ของบทเรียน และผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนด้วย

- การใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานในการผลิตแฟ้มสื่อประสมโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ เช่น Tool Book และ Author ware และนำเสนอแฟ้มบทเรียนที่ผลิตแล้วแก่ผู้เรียนโปรแกรมสำเร็จรูปเหล่านี้จะช่วยในการผลิตแฟ้มบทเรียน ฝึกอบรม หรือการเสนองานในลักษณะของสื่อหลายมิติ โดยในแต่ละบทเรียนจะมีเนื้อหาในลักษณะของตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพกราฟิกเคลื่อนไหว ภาพเคลื่อนไหว แบบวีดิทัศน์และเสียงรวมอยู่ในแฟ้มเดียวกัน บทเรียนที่ผลิตเหล่านี้ เรียกว่า " บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน " หรือ "CAI" นั่นเอง

- การนำเสนอข้อมูลของสื่อประสม II นี้ จะเป็นไปในลักษณะสื่อหลายมิติที่เน้นเชิงโต้ตอบ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถดูข้อมูลบนจอภาพได้หลายลักษณะ คือ ทั้งตัวอักษร ภาพ และเสียง และถ้าต้องการจะทราบข้อมูลมากกว่านี้ ผู้ใช้ก็เพียงแต่คลิกที่คำหรือสัญลักษณ์รูปที่ทำเป็นปุ่มในการเชื่อมโยงก็จะมีภาพเสียง หรือข้อความอธิบายปรากฏขึ้นมา

- ประสมสื่อที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการเข้าร่วมกัน นำมาใช้สำหรับการเรียนการสอนปกติทั่ว ๆ ไป เช่น ชุดอุปกรณ์ ชุดการเรียนการสอน บทเรียนแบบโปรแกรม โปรแกรมสไลด์ ศูนย์การเรียน เป็นต้น สื่อประสมแต่ละชนิดที่จัดอยู่ในประเภทนี้มีหลักการและลักษณะเด่นแตกต่างกันออกไป

4) ประสมสื่อประเภทฉาย เป็นการประสมโดยมีข้อจำกัดที่ความสามารถและคุณสมบัติเฉพาะตัวของอุปกรณ์เครื่องฉายเป็นสำคัญ เช่น สไลด์ประกอบเสียงและวีดิทัศน์ประกอบเสียง สไลด์และแผ่นโปร่งใส วีดิโออิมเมจ เป็นต้น และฉายบนจอตั้งแต่ 2 จอขึ้นไป เป็นการฉายกับผู้ชมเป็นกลุ่ม สื่อประสมประเภทฉายนี้ สามารถใช้ประกอบการศึกษาและการเรียนการสอนโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่ชอบการเรียนรู้จากการอ่านภาพ การเสนอด้วยสื่อประเภทฉายนี้แม้ว่าในบางครั้งราคาการผลิตอาจจะสูง และการผลิตซับซ้อนกว่าการผลิตสื่อประสมบางชนิดในประเภทแรก แต่ผลที่ได้รับจากการเสนอด้วยสื่อประสมประเภทฉายให้ผลตรงที่มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สื่ออื่นไม่สามารถทำได้คือผลในความรู้สึกอารมณ์และสุนทรียภาพแก่ผู้ชม ทั้งยังช่วยดึงดูดความสนใจให้ผู้ชมได้ติดตามอย่างตื่นตาตื่นใจและมีประสิทธิภาพเป็นการช่วยในการเรียนการสอน สื่อประสมประเภทนี้มีคุณสมบัติเหมาะแก่การนำมาใช้ในการเรียนการสอน

5) สื่อประสมระบบการสื่อสารกับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับอุปกรณ์อื่น เช่น เครื่องเล่นซีดี - รม เครื่องเสียงระบบดิจิตอล เครื่องเล่นแผ่นวีดิทัศน์ เป็นต้น เพื่อให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงานคำนวณค้นหาข้อมูล แสดงภาพวีดิทัศน์และมีเสียงต่าง ๆ การทำงานของสื่อหลาย ๆ อย่างในสื่อประสมประกอบด้วยการทำงานของระบบเสียง (Sound) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) ภาพนิ่ง (Still Images) วีดิทัศน์ (Video) และไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในไฮเปอร์เท็กซ์จะแสดงเนื้อหาหลักของเรื่องราวที่กำลังอ่านขณะนั้นโดยเน้นเนื้อหา ถ้าคำใดสามารถเชื่อมจากจุดหนึ่งในเนื้อหาไปยังเนื้อหาอื่นได้ก็จะทำเป็นตัวหนาหรือขีดเส้นใต้ไว้ เมื่อผู้ใช้หรือผู้อ่านต้องการจะ

ดูเนื้อหาก็สามารถใช้เมาส์คลิกไปยังข้อมูลหรือคำเหล่านั้นเพื่อเรียกมาดูรายละเอียดของเนื้อหาได้

สื่อประสมในลักษณะนี้นับว่าเป็นเทคโนโลยีใหม่ กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เราสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการแสดงข้อมูลได้หลากหลายรูปแบบ ดังนั้นสื่อประสมจะต้องมีคุณสมบัติสำคัญประการหนึ่งคือ ความสามารถในการโต้ตอบ อุปกรณ์ที่ตอบสนองความสามารถนี้ได้คือคอมพิวเตอร์นั่นเอง

2.5.3 ประโยชน์ของสื่อประสม

การใช้สื่อประสมในการศึกษาจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอนได้อย่างมาก โดยใช้ในลักษณะของการสอนใช้คอมพิวเตอร์ (CAI) รูปแบบต่าง ๆ เช่น สถานการณ์จำลอง เกม การทบทวน ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ผลิตบทเรียนลงแผ่นซีดีออกจำหน่ายมากมายหรือผู้สอนจะจัดทำบทเรียนเองได้โดยใช้โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ ช่วยในการจัดทำ ตัวอย่าง เช่น วงการแพทย์สามารถใช้สถานการณ์จำลองของการผ่าตัดโดยใช้สื่อประสมเพื่อให้ผู้เรียนทำการผ่าตัดกับคนไข้เสมือนจริง หรือด้านวิศวกรรมศาสตร์ใช้สื่อประสมของการออกแบบวงจรไฟฟ้า เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการออกแบบ ทดสอบ และใช้วงจรนั้นได้ หรือแม้แต่เด็กนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสามารถใช้สื่อประสมในการเสนอเรียงความแก่ครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นได้เช่นกัน การใช้สื่อประสมในการศึกษามีประโยชน์มากมายหลายด้าน อาทิ เช่น

ดึงดูดความสนใจ บทเรียนสื่อประสมในลักษณะสื่อหลายมิติที่ประกอบด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียง นอกเหนือไปจากเนื้อหาตัวอักษร จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วย

การโต้ตอบระหว่างสื่อและผู้เรียน บทเรียนสื่อประสมจะมีจุดเชื่อมโยงหลายมิติเพื่อให้ผู้เรียนและสื่อมีปฏิสัมพันธ์กันได้ ในลักษณะสื่อประสมเชิงโต้ตอบ

ทดสอบความเข้าใจ ผู้เรียนบางคนอาจจะไม่กล้าถามข้อสงสัยหรือตอบคำถามในห้องเรียน การใช้สื่อประสมจะช่วยแก้ปัญหาในสิ่งนี้ได้โดยการใช้ในลักษณะการศึกษารายบุคคล

สนับสนุนความคิดรวบยอด สื่อประสมสามารถแสดงสารสนเทศเพื่อสนับสนุนความคิดรวบยอดของผู้เรียน โดยการเสนอสิ่งที่ให้ตรวจสอบย้อนหลังและแก้ไขจุดอ่อนในการเรียน เราสามารถใช้สื่อประสมเพื่อการศึกษาได้ในลักษณะต่าง ๆ อาทิเช่นการปรับเข้าหาผู้เรียน ถึงแม้ว่าการใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะสื่อประสมจะเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ในการศึกษามากมายเพียงใดก็ตาม แต่เป็นสิ่งที่แน่นอนว่าคอมพิวเตอร์จะไม่มีวันแทนห้องเรียนได้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในห้องเรียนนั้นเป็นการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับบุคคลอื่น ๆ อีกมากมายซึ่งการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ไม่มีวันจะทำเช่นนั้นได้ อย่างไรก็ตาม การใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนในห้องเรียนปกติได้เป็นอย่างมาก

การสอนและทบทวน สื่อประสมเพื่อการสอนและทบทวนจะมีด้วยกันหลายรูปแบบ เช่น การฝึกสะกดคำ การคิดคำนวณ และการเรียนภาษา ผู้เรียนจะมีโอกาสเรียนรู้จากการสอนใน เนื้อหาและฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนไปด้วยในตัวจนกว่าจะเรียน เนื้อหาในแต่ละตอนได้เป็นอย่างดี แล้วจึงเริ่มในบทใหม่ตามหลักของการสอนใช้คอมพิวเตอร์ช่วย ดังตัวอย่างของการเรียนภาษาสเปนสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้พูดภาษาสเปนได้ การเรียนการสอนจะเริ่มจากการเรียนคำศัพท์แต่ละคำโดยมีภาพวีดิทัศน์ของเจ้าของภาษาพูดให้ฟังเพื่อให้ผู้เรียนพูดตาม การฝึกพูดนี้สามารถบันทึกเสียงไว้ได้เพื่อให้ผู้เรียนฟังเสียงที่ตนพูดนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ เมื่อฝึกพูดแล้วจะเป็นการฝึกทักษะการฟังจากการพูดเป็นประโยคและฝึกทบทวนโดยการทำแบบฝึกหัดที่ให้มา นอกจากการฝึกพูดและฟังแล้วยังมีการฝึกทักษะด้านการสื่อสารโดยการใช้ภาพและการบันทึกเสียง การฝึกจับคู่คำให้ตรงกับเสียงและการเล่นเกม บทเรียนจะแบ่งเป็นบทต่าง ๆ เช่น การแลกเงิน การเรียกรถรับจ้าง การซื้อของ ฯลฯ บทเรียนนี้จะมีภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ให้ชมประกอบด้วย

2.6 ทักษะและเทคนิคการสอน

2.6.1 ความหมายของทักษะการสอน

ความหมายของทักษะการสอน ทักษะเป็นคำที่นำมาจากรากศัพท์ ภาษาสันสกฤต และในวิชาการศึกษาได้แปลมาจากคำว่า skill ซึ่งมีความหมายถึง ความสามารถ ขยันหมั่นเพียร ความคล่องแคล่ว แข็งแรง นอกจากนี้ พจนานุกรมไทยได้ให้ความหมายของทักษะไว้ว่าเป็นความชำนาญ และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ในเวลารวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ ในเรื่องนี้ ศรีมงคล เทพเรณู (2543, หน้า 1-2) กล่าวว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ และความคล่องแคล่ว ว่องไว ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ที่จะทำด้วยความรวดเร็ว แม่นยำถูกต้อง ซึ่งอาจจะเป็นทางร่างกาย หรือสมอง ในระยะที่รวดเร็ว เช่น ความสามารถในการคิดเลขได้รวดเร็ว การวาดภาพเร็ว ทิศนา ขัมมณี (2556, หน้า 386) ได้ให้ความหมายของคำว่า ทักษะ (skill) ว่าหมายถึง ความสามารถในการกระทำอย่างชำนาญ หากเรากระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชำนาญก็เรียกว่าเรามี ทักษะ ในการกระทำนั้น วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (พานิช) (2555, หน้า 1) ให้ความหมายของทักษะ ว่าหมายถึง ความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างดี ซึ่งการจะมีทักษะนั้นจะต้องมีการฝึกทักษะ (train) และมีประสบการณ์ คำว่าทักษะ (skill) และสมรรถนะ/สมรรถภาพ (competencies) สามารถใช้สลับกันได้ (Intechangable) การมีทักษะจะต้องมีความสามารถ (abilities) ที่เชี่ยวชาญเป็นพิเศษที่เรียกว่า mastery อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 67) ได้สรุปว่า ทักษะ คือ ความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชำนาญและมีประสิทธิภาพ แกร์ริสัน (Garrison, 1972, p. 640) ให้ความหมายของทักษะว่าหมายถึง แบบของ พฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบ (smoothly) ถูกต้อง รวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจาก การพัฒนาความสามารถของตน แกร์ริสัน (Garrison,

1972, pp. 348-350) ได้อธิบายถึงลักษณะการกระทำที่แสดงถึงการมี ทักษะไว้ว่า จะต้องประกอบด้วย ทักษะ 2 ประการ ได้แก่

1. ความแม่นยำและความรวดเร็วในการกระทำ (accuracy and speed) เช่น พนักงานพิมพ์ดีด พิมพ์ได้เร็ว กดแป้นพิมพ์ไม่ผิดที่ พิมพ์ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว หรือ เช่น คนขับรถยนต์ไฮดรอลิก เห็นอะไรขวางหน้ามือขวาจะบิดลดความเร็ว พร้อมทั้งดึงเบรกมือ ในขณะที่เท้าขวาก็เหยียบเบรก และพยายามเบนรถเลี้ยวหลบ ทั้งมือและเท้าทำงานสอดคล้องสัมพันธ์กันตาก็ต้องจ้องดูว่ายังอยู่ใกล้ ไกล เพียงใด มีที่ว่างจะหลบไปทางไหนดี ถ้าเท้าเหยียบเบรก แต่มือไม่บิดคลาเพื่อลดความเร็ว รถก็จะ ล้มได้ง่าย พฤติกรรมใดกระทำไปได้ด้วยความรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ ย่อมแสดงถึงการมีทักษะในการกระทำ

2. ความสอดคล้องผสมผสานกัน (co-ordination) อย่างเหมาะสมของกล้ามเนื้อต่างๆ ย่อมจะปรากฏในการกระทำที่มีทักษะการท างานประสานกันของกล้ามเนื้อและอวัยวะต่างๆ เช่น การ ตะตะกร้อ ตาต้องดู หูฟังเสียง เท้าวิ่ง ศีรษะโหม่งลูก หรือการเล่นดนตรี คนเป่าแตร อวัยวะต้อง ประสานสอดคล้องกัน ตาดูโน้ต หูฟังจังหวะ ปากเป่า มือขยับ จมูกหายใจได้จังหวะ ครอนบาค (Cronbach, 1977, p. 393) ได้กล่าวว่า ทักษะเป็นการปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้ สามารถกระทำ ได้โดยแทบจะไม่ ต้องใช้ความคิด กู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของทักษะไว้ในหนังสือ Dictionary of Education ว่า เป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ที่กระทำด้วยความยาก ง่าย แม่นยำ อาจจะทางด้านร่างกาย สมอังกี้ได้ หรือ ทักษะ หมายถึง ความชัดเจน ความกลมกลืนในการใช้นิ้วมือ นิ้วเท้า มือ เท้า และสายตา

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ทักษะ คือความสามารถในการกระทำอย่างชำนาญ ผู้ที่ เกิดทักษะใน สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมกระทำสิ่งนั้นได้อย่างชำนาญ ถูกต้องคล่องแคล่ว และแล้วเสร็จได้ด้วยดี ทิศนา แคม มณี (2556, หน้า 386-387) ให้ความหมายของทักษะการสอน ไว้ว่าหมายถึง ความสามารถในการ ปฏิบัติการสอนด้านต่างๆอย่างชำนาญ ซึ่งจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้สอนมีความรู้ ความสามารถเข้าใจ เกี่ยวกับการสอน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องทฤษฎี/หลักการสอน ระบบการ สอน รูปแบบการ เรียนการสอน วิธีสอน เทคนิคการสอน และลงมือปฏิบัติตามความรู้ความเข้าใจนั้น จนสามารถปฏิบัติ ได้ผลดีอย่างคล่องแคล่วชำนาญ ทักษะการสอนไม่ใช่เทคนิคการสอน แต่เป็นการใช้ เทคนิคการสอน รวมถึงการใช้วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอนและหลักการสอนด้วย พานชัย เกษญา (2555, หน้า 1)

สรุปความหมายของทักษะการสอนไว้ว่า ทักษะการสอน หมายถึง ความสามารถในการ ปฏิบัติการสอนได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชำนาญ ทำให้การสอน บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยใช้เวลาไม่มากนัก อารมณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 176) กล่าวว่า ผู้ที่มีทักษะการสอน หมายถึง ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ในการสอน สามารถดำเนินการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่นและ เรียบร้อย ทำให้ผู้เรียนเกิด ความกระจำในบทเรียนได้ โดยใช้เวลาไม่มากนัก ดารกา วรรณวิช (2549, หน้า 274) ให้ความหมายของทักษะการสอนว่าหมายถึง ความ สามารถในการปฏิบัติการสอนด้านต่างๆ

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถถ่ายทอดความรู้หรือ ประสบการณ์ต่างๆให้กับผู้เรียนได้อย่างดี ด้วยการใช้เทคนิคการสอนเพื่อช่วยเสริมให้วิธีสอน รูปแบบ การเรียนการสอนและระบบการสอนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น รังสรรค์ บุชยะมา (2541, หน้า 1-2) ได้ให้ความหมายของทักษะการสอน (instructional skill) ไว้ว่าหมายถึงความชำนาญ ความว่องไว ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงบทบาทของครูผู้สอนในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว จะเห็นว่าผู้สอนแสดงบทบาทในการสอน แยกเป็นกิจกรรมย่อย ได้หลายกิจกรรมด้วยกัน แต่สำหรับในการจัดกิจกรรมย่อยๆนี้ ผู้สอนจะต้องมี ทักษะหรือสามารถแสดงพฤติกรรมด้วยความชำนาญในหลายด้านด้วยกัน จึงจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของครู ในการใช้ทักษะการสอนจึงมีผลต่อผู้เรียนมาก กล่าวโดยสรุป ทักษะการสอน หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการนำ วิธีสอนไปใช้ให้ เกิดประโยชน์คุ้มค่า หรือมีความหมายในแนวกว้างว่าเป็น ความสามารถ ความชำนาญที่นำเอาวิธีสอน สื่อการสอน เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา มาช่วยสอน เพื่อทำให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงใน ระยะเวลารวดเร็ว ทักษะการสอนที่ใช้ในการสอนมีมากมายหลายทักษะ เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การอธิบาย การสร้างความสนใจ การใช้สื่อการสอน การใช้กระดานดำ การเสริมแรง และการสรุป บทเรียน ฯลฯ เป็นต้น ผู้ที่มีทักษะการสอน จึงหมายถึง ผู้ที่มีความชำนาญในการสอน สามารถ ดำเนินการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่นและเรียบร้อย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ ชัดเจนในเวลาที่เหมาะสม

2.6.2 ความหมายของเทคนิคการสอน

ความหมายของเทคนิคการสอน คำว่า เทคนิค หมายถึง ศิลปะหรือกลวิธีสำหรับปฏิบัติงานใด งานหนึ่งที่ไม่เหมือนผู้อื่น หรือ เทคนิค หมายถึง ศิลปะ กระบวนการหลายอย่างที่จัดเป็นกระบวนการที่มีหลายๆ อย่างใน การกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์เรา เมื่อนำเทคนิคมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เทคนิค ก็หมายถึงวิธีการเฉพาะในการกระทำ บางสิ่งบางอย่าง ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เกิดจากการ คาดคะเนและเชื่อถือได้ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เทคนิคเป็นวิธีการหรือระบบพิเศษที่ใช้ในการท า บางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จ เทคนิคการสอน หมายถึงวิธีสอนที่ประกอบด้วยทักษะ ศิลปะ หรือ กระบวนการที่มีระบบ หรือมีความสามารถนำเอา ศิลปะวิธีการถ่ายทอด ความรู้ในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ตลอดจนการแนะแนวทางในการเรียนการสอนในทุกสถานการณ์ เพราะฉะนั้นในการฝึกทักษะการ สอนที่นำเทคนิคการสอนมาผสมผสานนั้น ควรคำนึงถึง 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 ฝึกทักษะที่ละทักษะย่อยๆ เรียกว่า การฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค วิธีที่ 2 ฝึกที่ละหลายๆ ทักษะรวมกันอย่างผสมผสานกับเทคนิคการสอนวิธีต่างๆ วิธีสอนแบบ วิทยาศาสตร์ วิธีสอนแบบสาธิต วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน ฯลฯ เป็นต้น ทิศนา ขัมมณี (2556, หน้า 386) กล่าวว่า เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆที่ใช้ เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอน การสอน หรือการกระทำต่างๆในการสอนให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น พานชัย เกษภู

(2555, หน้า 2) กล่าวว่า เทคนิคการสอน หมายถึง กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริม กระบวนการสอน ขั้นตอนการ สอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆเพื่อช่วยให้ การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมาก ขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆที่ สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ และการใช้คำถาม เป็นต้น ดารกา วรรณวนิช (2549, หน้า 274) ให้ความหมายของเทคนิคการสอนว่า หมายถึง วิธีการเฉพาะหรือระบบกระบวนการ พิเศษที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เทคนิคการสอนมีอยู่ มากมาย แล้วแต่ที่ผู้สอนจะปรับใช้อย่างไร ให้ดีที่สุด และเข้าได้กับสภาพของผู้เรียน สภาพแวดล้อมที่ครูมีอยู่ เทคนิคการสอนวิธีเดียวกันอาจใช้ ไม่ได้ในกรณีเดียวกัน หากอยู่ใน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างกัน เพราะไม่มีสถานการณ์ใดที่ เหมือนกับสถานการณ์หนึ่งทุกแง่ ทุกมุม ผู้สอนควรทำความเข้าใจเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ กัน เพื่อใช้เสริมกระบวนการ สอน ขั้นตอนการสอนหรือการกระทำต่างๆ ในการสอน มีเทคนิควิธีการจัดการ เรียนการสอนอยู่ มากมายและหลายวิธีที่ส่งเสริมและให้ความสำคัญกับผู้เรียนในฐานะศูนย์กลางของการ เรียนการ สอน ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมลักษณะของผู้เรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ และ เนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ต่างๆ เทคนิคการสอน เป็นการจัดการประสบการณ์หรือกิจกรรมอย่างมี จุดหมายเพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น เทคนิคการสอน จึงหมายถึง กลวิธี 14 ต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการ ดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิค ต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การ ยกตัวอย่าง การใช้ สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น (ศรีมงคล เทพเรณู, 2545, หน้า 39-40) กล่าวโดยสรุป เทคนิคการสอน คือ กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการ ดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมาก ขึ้น มีเทคนิคการสอน ที่หลากหลายวิธีที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ ความสนใจและความต้องการของ ผู้เรียนและสามารถเอื้อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

2.6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและเทคนิคการสอน

ในการสอนของครูผู้สอนจะต้องมีทั้งทักษะและเทคนิคการสอน กล่าวคือ ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์การสอน กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอนหรือการกระทำ ต่างๆในการสอน การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น นั่นคือ เทคนิค การสอน และเมื่อรู้และเข้าใจในกลวิธีการสอนแล้ว ผู้สอนจะต้องมีทักษะการสอนได้แก่ ความ ชำนาญ ความคล่องแคล่วว่องไวในการใช้กลวิธีการสอนนั้นๆ จึงจะทำให้การสอนนั้นมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น การฝึกทักษะการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูมืออาชีพ ผู้สอนต้องมีความสามารถในการ ถ่ายทอด ความรู้ให้แก่ผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ผู้สอนตั้ง จุดมุ่งหมายไว้ ซึ่งทักษะการสอนจะไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้ถ้าไม่มีการฝึกฝนจนชำนาญ สามารถ ถ่ายทอดความรู้ได้ อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาศาสตร์การสอนถึงทักษะเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะ และเทคนิคการสอน ไว้ดังนี้ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2559, สัมภาษณ์) ได้แสดงทัศนะในเรื่องทักษะและเทคนิคการสอนไว้ว่า “ถ้าหากคุณเป็นศิลปินแกะสลัก ต้องการสลักไม้ท่อนหนึ่งให้เป็นสาวสวย ประการแรกคุณต้องมี มโนภาพ กล่าวคือ สาวสวยนั้นจะมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร ประการที่สอง ท่อนไม้นั้นเป็นไม้ประเภท ไหน เหมาะแก่การแกะสลักหรือไม่ ประการที่สาม คุณต้องมีเครื่องมือในการแกะสลัก คุณต้องรู้ว่าจะ สลักตรงไหน ตา หู จมูก แขน ต้องใช้เครื่องมือชิ้นใด นั่นคือ เทคนิคการสอน หรือกลวิธีการสอนที่ เหมาะกับงานที่ทำ ประการสุดท้าย คือคุณต้องมีความชำนาญ หรือทักษะในการใช้เครื่องมือชิ้นนั้น อย่างดี ผลงานจึงออกมาดี พุดโดยตรงก็คือ ครูต้องมีแนวคิดกว้างว่าสิ่งที่ต้องทำนั้น มีรูปร่างอย่างไร จึงเรียกว่า ดีหรือสวย ท่อนไม้ หรือ เด็กที่สอนนั้นเป็นอย่างไร ต้องรู้จักเขาดี ขึ้นต่อไป ครูจะใช้ เครื่องมือหรือวิธีสอนอย่างไร จึงจะบรรลุแต่ละส่วน หรือ เป้าหมายอย่างสวย และครูต้องมีทักษะใน การสอนและใช้เทคนิคนั้นๆอย่างชำนาญด้วย สิ่งเหล่านี้จะเสริมซึ่งกันและกันในการสอนให้บรรลุ เป้าหมาย ซึ่งหาได้จากประสบการณ์สอนอันยาวนาน มนุษย์สัมพันธ์ การเรียนรู้และการค้นคว้าวิจัย” วาสนา เพิ่มพูล (2559, สัมภาษณ์) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า เมื่อกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะและเทคนิคการสอนนั้น มีความสำคัญสำหรับผู้สอนในการที่จะจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทักษะคือ ความรู้ ความสามารถ ความคล่องแคล่วในศาสตร์ที่ตนเองเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี 15 เพื่อที่จะถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์การสอนไปยังผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของอาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 172-173) ระบุว่า ผู้ที่จะเป็นครูจำเป็นจะต้องได้รับการ ฝึกทักษะในด้านต่างๆจนคล่องแคล่ว ถูกต้องแม่นยำ จนบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาที่ไม่ยาวนานนัก ส่วนเทคนิคการสอนคือศิลปะอย่างหนึ่งที่จะช่วยเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้ น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย สนุกสนาน เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการสอน โดยมีกลวิธีต่างๆมากมายขึ้นอยู่กับผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ ดังนั้นทักษะ และเทคนิคการ สอนจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องในการเรียนการสอน เนื่องจากการเรียนการสอนต้องใช้ทั้งศาสตร์ ผสมผสานกับศิลป์ ตามประสบการณ์และความสามารถเฉพาะตัวของผู้สอนแต่ละคน ซึ่งผู้สอนบาง รายอาจจะมีทักษะการสอน แต่อาจจะมีเทคนิคการสอนก็เป็นไปได้ นฤมล ปภัสสรานนท์ (2559, สัมภาษณ์) ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและเทคนิค การสอนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยให้ได้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด ซึ่ง จากความหมายของทักษะและเทคนิค การสอนที่ได้นำเสนอข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทั้งสองเรื่องมี ความสัมพันธ์กัน มีความคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ใช่เรื่องเดียวกันเพราะการที่จะกล่าวว่า ครูท่านใดมีทักษะ การสอนย่อมแสดงให้เห็นว่า ครูท่านนั้นได้ลงมือปฏิบัติและฝึกฝนจนเกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติ ได้อย่างคล่องแคล่ว เช่น การออกแบบการจัดกิจกรรม หากตัวชี้วัดในหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนรู้อะไร และทำอะไร ครูท่านนั้นจะสามารถกำหนดกิจกรรมได้ว่า จะใช้รูปแบบหรือวิธีการสอนใด มีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ ส่วนเทคนิคการสอนจะ ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมหรือขั้นตอนที่ครู

ออกแบบไว้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะเป็นกลวิธีหรือศิลปะ ต่างๆ เช่น เทคนิคการเสริมแรง เทคนิคในการใช้คำถาม เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทั้งสองเรื่องไม่สามารถ แยกออกจากกันได้อย่างชัดเจนแต่จะเป็นเกลียวที่ร้อยรัดและส่งเสริมกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ จากทัศนะของผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์การสอนดังกล่าว สะท้อนให้เห็นขึ้นความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและเทคนิคการสอนที่เกี่ยวข้องกันอย่างแน่นแฟ้น ผู้สอนที่มีทักษะและเทคนิคการสอนที่ดี จะสามารถทำให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.6.4 ความสำคัญของทักษะและเทคนิคการสอน

ทักษะการสอน คือความสามารถทางการสอนของครู เป็นความชำนาญในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาในตัวผู้เรียนทุกด้าน ส่วนเทคนิคการสอน คือกลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้สอน จำเป็นต้องมีทักษะต่างๆที่จำเป็นในการสอน และการจัดกิจกรรม รวมทั้งใช้เทคนิคการสอนได้อย่าง เหมาะสม หากผู้สอนขาดทักษะในการสอน ผู้เรียนอาจเกิดความสับสนไม่เข้าใจในบทเรียน ดังนั้น ทักษะและเทคนิคการสอนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังต่อไปนี้

1. ทักษะนั้นเป็นจุดมุ่งหมายหมวดหนึ่งของการศึกษา ซึ่งจะต้องฝึกควบคู่กับความรู้และ เจตคติ
2. เป็นการส่งเสริมความชำนาญคล่องแคล่วหรือเชี่ยวชาญในด้านการปฏิบัติการสอน
3. ช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้สอนให้ดีขึ้น

ยิ่งขึ้น

5. ช่วยไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการสอน
6. ช่วยให้งานสอนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด
7. ช่วยให้การงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ทักษะการสอนมีความสำคัญต่อการสอน จากผลการวิจัยของ แอน พินิจดำ ได้ทำการวิจัย เรื่องความคิดเห็นของศึกษาวิทยาลัยครู เกี่ยวกับทักษะการสอนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (nokyung22ny, 2559, หน้า 1) กล่าวว่า การฝึกทักษะการสอนเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาวิชา ครู ได้มีการฝึกทักษะการสอนก่อนออกฝึกจริง เพราะช่วยให้นักศึกษาได้มีความตระหนักถึงการให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และจะนำประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกทักษะการสอนไปใช้ในการ ฝึกสอน นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังกล่าวถึงในด้านการนำผลการฝึกทักษะการสอนไปใช้ในการ ปรับปรุงตัวเองมีการเสริมกำลังใจผู้เรียน มีการจัดเตรียมสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้การสร้างความสนใจ ช่วยทำให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนอยู่ตลอดเวลา เพราะ ลักษณะการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับประสิทธิภาพในการสอน ทำให้ผู้ฝึกเกิด สมรรถภาพในการสอนเพิ่ม เนื่องจากจะช่วยให้ผู้ฝึกมีทักษะในการแก้ปัญหาการใช้กระดานดำ การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้าง

สมดุล เป็นต้น ได้ทำควมวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคึกษาวศยลยครุ เกี่ยวกับทักษะการสอนในการฝีกประสบการณวีชาซึพกล่วว่ การฝีกทักษะการสอนเป็นการเปิด โอกาสให้นักศึษาวศยลยครุได้ม้การฝีกทักษะการสอนก่อนออกฝีกจริง เพราะช่วยให้นักศึษาได้ม้ความ ตระหนกถึงการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และจะนำประสบการณที่ได้จากการฝีก ทักษะการสอนไปใช้ในการฝีกสอน นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังกล่วถึงในด้านกการนำผลการฝีก ทักษะการสอนไปใช้ในการปรึบปรุจตัวเองม้การเสริมกำลังใจผู้เรียน ม้การจัตเตรียมสื่อการสอนให้ เหมาะสมกับบทเรียนนักศึษาได้เรียนรู้ การเร้าความสนใจ ช่วยทำม้การปรึบปรุจวิธีการสอนอยู่ ตลอดเวลา เพราะลัษณะการสอนเป็น องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับประสทธิภาพในการสอน ทำม้ ผู้ฝีกเกิดสมรรถภาพในการสอนเพิ่ม เนื่องจากจะช่วยให้ผู้ฝีกม้ทักษะในการแก้ปัญหาคการใช้กระดานดำการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้าง สมดุล เป็นต้น จากผลงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้เขียน (พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒนะ, 2559) เรื่อง การบูรณา การ ทักษะและเทคนิคการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา การจัตการชั้นเรียนและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ของนักศึษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวศยลยราชภัฏธนบุรี ผลการวิจัย พบว่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึษาเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก เมื่อผู้สอนได้นำทักษะ และเทคนิค การสอนที่หลากหลายม้ความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระในแต่ละหน่วยการเรียนรู้นำจัต กระบวนการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียน และระดับความพึงพอใจในการเรียนด้วยการบูรณาการทักษะและ เทคนิคการสอน เฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก แสดงถึงความสำคัญของการทักษะและเทคนิคการสอนที่มีต่อ คุณภาพและ ประสทธิภาพของผู้เรียน

2.6.5 ความสัมพันธ์ระหว่การการสอนและการเรียนรู้

การสอน คือ การกระทำทั้งหลายที่มีระบบของครุ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสะดวกต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน การสอนจึงเป็นระบบของการกระทำของครุ ซึ่งครุจะต้องพิจารณาว่าระบบการสอน นั้นย่อมประกอบด้วยหลายส่วน และแต่ละส่วนนั้นมีผลซึ่งกันและกัน ทุกส่วนในระบบมุ่งให้เกิดการ เรียนรู้ในตัวผู้เรียนและผลการเรียนรู้นั้นเองก็มีผลต่อส่วนต่างๆในระบบด้วย (ฉันทนา วิริยเวชกุล, 2559, หน้า 3) ส่วนการเรียนรูได้สังเคราะห์นิยามของการเรียนรูจากนักจิตวิทยาหลายกลุ่ม โดยได้สรุปว่ การ เรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม เป็นผลมาจากการได้รับ ประสบการณ การฝีกหัดหรือฝีกฝนบ่อยๆ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ม้ได้หมายถึงเฉพาะพฤติกรรม ทางกายเท่านั้น แต่ รวมถึงพฤติกรรมทั้งมวลที่มนุษย์แสดงออกมาได้ ซึ่งแยกได้เป็น 3 ด้านคือ

1. พฤติกรรมทางสมอง (cognitive) หรือพุทธิพิสัย เป็นการเรียนรูเกี่ยวกับข้อเท็จจริง (fact) ความคิด รวบยอด (concept) และหลักการ (principle)
2. พฤติกรรมด้านทักษะ (psychomotor) หรือ ทักษะพิสัย เป็นพฤติกรรมทางกล้ามเนื้อ แสดงออกทางด้านร่างกาย เช่น การพูด การขับรถ การเขียน แต่งความ การเล่นดนตรี เป็นต้น และ
3. พฤติกรรมทางความรู้สึก (affective) หรือจิตพิสัย เป็น พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายใน เช่น การ เห็นคุณค่า เจตคติ ความรู้สึกสงสารเห็นใจเพื่อนมนุษย์ เป็นต้น

ศศิธร เวียงวะลัย (2556, หน้า 195) ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 48) ได้สรุปความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นค่อนข้างถาวรหรือถาวร อารี พันธุ์มณี (2546, หน้า 176) สรุปว่าการเรียนรู้หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเดิมสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน มิใช่ เป็นผลมาจากธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ พิษยาต่างๆ อุบัติเหตุหรือความบังเอิญ ฮิลการ์ด และ เบาเวอร์ (Hilgard & Bower, 1981) การเรียนรู้ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ และการฝึก ทั้งนี้ไม่รวมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองตามสัญชาตญาณ ฤทธิ์ของยา หรือสารเคมี หรือปฏิกิริยาสะท้อนตามธรรมชาติ ของมนุษย์ คิมเบิล (Kimble, 1964) สรุปว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างถาวรในพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากการฝึกที่ได้รับการเสริมแรง กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากการฝึกฝน และประสบการณ์ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตามลำดับ ดังนี้(อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553, หน้า 16)

1. การรับรู้ (perception) หมายถึง การที่ผู้รับ “รับ” ข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และจากครูผู้สอนโดยผ่านประสาทสัมผัส ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง 18

2. การเข้าใจ (comprehension) หมายถึง การที่ผู้รับสามารถแปลความหมาย ตีความ หรือสรุปความสำคัญในสิ่งที่รับรู้ได้ เกิดการเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ใหม่กับความรู้เก่าได้ สามารถโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆที่ตนเองรับรู้และสามารถอธิบายโดยให้เหตุผลประกอบได้

3. การปรับเปลี่ยน (transformation) หมายถึง การที่บุคคลนำความเข้าใจที่เกิดจากการรับรู้ มาสร้างแบบแผนพฤติกรรมของตนขึ้น และต่อเนื่องไปยังการสร้างค่านิยมด้วย การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตามลำดับ ตั้งแต่การรับรู้แล้วเกิดความเข้าใจ ต่อจากนั้นจึงนำมาปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งนั้นๆต่อไป

ในการเรียนการสอน หากครูผู้สอนเข้าใจวิธีการเรียนรู้ การจดจำ การทำความเข้าใจ การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ ของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้ย่อมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมาก สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจ ว่า ความรู้นั้นจะไม่เกิดจากการสอนของผู้สอน หากแต่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะถ้าผู้สอน ตั้งใจสอนแต่ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้ก็ย่อมไร้ประโยชน์ ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนพยายามเรียนรู้ ด้วยตนเอง รวบรวมข้อมูลที่ค้นหาและประสบการณ์ที่ได้พบเจอ จะตกผลึกเป็นองค์ความรู้ได้แม้ว่า ผู้สอนจะไม่ได้สอนเลยก็ตาม สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สอนเข้าใจว่าการจับเด็กมานั่งในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ เพียงอย่างเดียวเป็นเวลาเกือบสี่ปีไม่เพียงพอที่จะทำให้เขาสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในโลกที่ กว้างและกลมได้ การเรียนรู้ที่แท้จริง อยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง การเรียนวิชาในห้องเรียน ยังเป็นการ เรียนแบบ สมมติ ดังนั้นผู้สอนจึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนในสถานที่ใกล้เคียงชีวิตจริง ที่สุด

(วิจารณ์ พานิช, 2555, หน้า 5) ให้ผู้เรียนฝึกคิด มีความสุข พึงพอใจ ทำบ่อยๆจนเป็นนิสัยเป็น คนช่างคิด คิดเป็น คิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีทักษะและเทคนิคการสอน ที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและใคร่รู้ในบทเรียนให้มากที่สุด ซึ่งเทคนิค วิธีการสอนต่างๆต้องอาศัยหลักการ และทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดการ เรียนรู้อย่างมาก ฉะนั้นผู้สอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ของจิตวิทยา การเรียนรู้ เพราะการสอนและการเรียนรู้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ดังที่ อารณ ใจเที่ยง (2553, หน้า 19) กล่าวไว้ว่า หลักการเรียนรู้กับหลักการสอนมีความสัมพันธ์กัน ถ้าผู้สอนเข้าใจหลักการ เรียนรู้ก็จะจัดการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กันได้ การสอนที่คำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ จะ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สะดวกง่ายดายขึ้น และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึง ต้องนำหลักการเรียนรู้มาเป็นประโยชน์ต่อการสอนให้เกิดประสิทธิภาพที่สุด

2.6.6 ลักษณะทักษะและเทคนิคการสอนที่ดี

ทักษะและเทคนิคการสอนที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้(Langford, 1986)

1. มีการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนด้วยการกระทำ เพราะการได้ลงมือทำจริง จะทำให้ประสบการณ์ที่มีความหมาย
2. มีการส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น 19
3. มีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เรียนด้วยความสุข ความสนใจ กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
4. มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี
5. มีการใช้สื่อการสอน จำพวกโสตทัศนวัสดุ เพื่อสร้างความสนใจช่วยผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น
6. มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจ ผู้เรียนสนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติจริง และดู ผลการปฏิบัติของตนเอง
7. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ ด้วยการซักถาม หรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เด็กคิดหาเหตุผลเปรียบเทียบ และพิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
8. มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการคิดทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีมีประโยชน์ไม่เลียนแบบใครส่งเสริมกิจกรรมสุนทรียภาพ ร้อยกรอง วาดภาพ และแสดงละคร
9. มีการใช้การจูงใจ ในระหว่างเรียน เช่น รางวัล การชมเชย คะแนนแข่งขัน เครื่องเชิดชูเกียรติการลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนและทำกิจกรรม

10. มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยกย่องความคิดเห็นที่ดีผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับครู

11. มีการเร้าความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอ

12. มีการประเมินผลตลอดเวลา โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของครูตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด

เทคนิคที่ช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ ฉันทนา วิริยเวชกุล (2559, หน้า 7-8) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่จะช่วยให้การสอนประสบ ความสำเร็จ ไว้ดังนี้

1. ผู้สอน บุคลิกภาพและความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิคและวิธีสอนให้เหมาะสม ควรดัดแปลงวิธีการสอนหลายๆวิธีจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจไม่เบื่อหน่าย

2. ความเข้าใจของผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การเรียนคือ กระบวนการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดผลการเรียนในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเรียนว่า การเรียนรู้ ฉะนั้น การเรียนรู้ จะเกิดจากการกระทำของผู้เรียนโดยตรง ในการสอนจึงควรจัดบรรยากาศทั้งภายในห้องเรียนและ นอกห้องเรียนเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนได้กระทำพฤติกรรมต่างๆทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในการเรียน

3. เนื้อหาสาระ จะต้องจัดลำดับเนื้อหาก่อนหลังอย่างมีระเบียบซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้ และรวดเร็ว

4. ผู้เรียน คือผลผลิตขั้นสุดท้ายของการเรียน ผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกัน การสอนจึง มีทั้งการสอนรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจก้าวสู่โลกแห่งการเรียนรู้และประสบความสำเร็จต่อไป

2.6.8 คุณลักษณะของผู้สอนที่มีทักษะการสอน

คุณลักษณะของผู้สอนที่มีทักษะการสอน ผู้สอนที่มีทักษะการสอน หมายถึง ผู้สอนที่มีความชำนาญในการสอน สามารถดำเนินการ สอนให้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ผู้สอนที่มีทักษะการสอนจึงควรมีคุณลักษณะ ดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553, หน้า 176)

1. สอนด้วยความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง มีความคล่องตัวในการแสดงออกพฤติกรรม ต่างๆ เป็นไปอย่างสอดคล้อง เหมาะสม ราบรื่น ไม่ติดขัด เช่น การพูด การอธิบาย การถามคำถาม การเขียน กระดาน การใช้สื่อการสอน ทุกพฤติกรรมครูแสดงออกด้วยความมั่นใจ ไม่ขัดเขิน หรือไม่ แน่ใจ ทำให้ การสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและสำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย แม้อาจจะพบอุปสรรคบ้าง อันเนื่องมาจาก

สภาพแวดล้อมต่างๆ แต่ก็สามารถแก้ปัญหาผ่านไปได้ด้วยความมั่นใจ ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ประการใด

2. สอนด้วยความถูกต้องแม่นยำ หมายถึง มีความถูกต้องแม่นยำทั้งด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ กล่าวคือ เนื้อหาหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนมีความถูกต้องตรงตามทฤษฎี หลักการ ผู้สอนสามารถให้เนื้อหาสาระที่ถูกต้องได้ครอบคลุมขอบข่ายของวิชา และมีความแม่นยำใน การให้เนื้อหา โดยไม่ต้องดูเนื้อหาประกอบการสอนตลอดเวลา ส่วนด้านวิชาการหมายความว่า ผู้สอน มีทักษะในการใช้วิธีการสอนหรือจัดกระบวนการเรียนการสอนได้สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา วย ระดับสติปัญญาของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนสามารถสร้าง บรรยากาศ การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม เช่น การรู้จักใช้ทักษะการเร้า ความสนใจ การเสริมกำลังใจ การใช้คำถามต่างๆ ได้ดี เป็นต้น

3. สอนแล้วบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาที่เหมาะสม ผู้สอนที่มีทักษะการ สอน จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการสอนได้อย่างดีตามเวลาที่กำหนด กล่าวคือผู้เรียนเกิด ความรู้ ความเข้าใจอย่างกระจ่างแจ้ง เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและต่อผู้สอน เกิดทักษะในการ คิดค้นคว้า ใน การปฏิบัติกิจกรรมตามที่ผู้สอนมอบหมาย ผู้สอนเองก็จะเกิดความสุขและความ ภาคภูมิใจในการสอน ส่วนผู้เรียนก็จะเกิดความสุขในการเรียน และภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง เช่นเดียวกัน ซึ่งอาภรณ์ ใจ เทียง (2553, หน้า 177) ได้สรุปว่า ผู้สอนที่มีทักษะการสอน ควรประกอบด้วย คุณลักษณะ “4 กระจ” ดังนี้ 1. กระจคือหรือรัน พฤติกรรมข้อนี้หมายความว่า ครูที่มีทักษะการสอนดี จะมีความ กระจคือหรือรันใน การสอน และมีเทคนิควิธีในการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความกระจคือหรือรันในการเรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจ เรียน ตลอดจนจบชั่วโมงสอน 2. กระจฉับกระจเฉง พฤติกรรมข้อนี้หมายความว่า ครูที่มีทักษะการสอนดี จะมีการแสดงออก ที่กระจฉับกระจเฉง แคล่วคล่อง ไม่เคอะเขิน ไม่อึดอาด ชักช้า ครูจะแสดงพฤติกรรม ต่างๆ ออกด้วย 21 ความมั่นใจ ทั้งอากัปกิริยา และทั้งวิธีการสอน กล่าวคือ มีความคล่องแคล่วในบุคลิก ท่าทาง และมี ความคล่องตัวในการสอน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความกระจฉับกระจเฉงในการเรียนด้วย 3. กระจจ่าง หมายความว่า ครูที่มีทักษะการสอนดี จะมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียน ได้รับอย่างกระจ่างแจ้ง สามารถสอนเรื่องยากให้เป็นเรียนง่ายได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ ได้ชัดเจน ถูกต้องอย่างสมบูรณ์ ผู้สอนจะให้ความกระจ่างในบทเรียนแก่ผู้เรียนได้นั้น ตัวผู้สอนเองจะ ต้องมีความ กระจจ่างในเนื้อหาสาระนั้นเสียก่อน ดังนั้น “กระจจ่าง” ในข้อนี้จึงหมายถึง ความสามารถ ของผู้สอนใน การใช้ภาษาได้อย่างกระจ่าง และตนเองมีความรู้อย่างกระจ่างแจ้งซึ่งเป็นความรู้ที่ถูกต้อง แท้จริง 4. กระจบวนการ หมายความว่า ครูที่มีทักษะการสอนดี จะมีความสามารถในการดำเนินการ สอนอย่างมี ขั้นตอนต่อเนื่องกัน เป็นไปตามลำดับ ไม่สับสน และไม่ขัดแย้งกัน และสามารถ ดำเนินการสอนจน เสร็จสิ้นกระบวนการ บรรลุจุดประสงค์การสอนตามแผนที่วางไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ ครูที่มีทักษะการ สอนดีจึงเป็นครูที่มีความสามารถในการสอนอย่างเป็นกระบวนการมี ลำดับขั้นตอนในการสอนที่ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีตลอดเวลาเรียนนั้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับคัวซาคและเอจเจน

(Kauchak & Eggen, 2003, p.145) ซึ่งสรุปคุณลักษณะของครูผู้สอนที่มีทักษะการสอนอย่างมีประสิทธิภาพว่า ต้องเป็นผู้ที่ใส่ใจและคาดหวัง กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน มีทักษะและเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีรูปแบบการสร้างแรง บันดาลใจและความคิดบวกให้กับผู้เรียน มีทักษะในการสื่อสารที่ดี นำเสนอสาระการเรียนรู้ได้อย่างมี เหตุผล ใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมทั้งภาษาพูดและภาษา กาย เป็นผู้ประสานงานที่ดี เริ่มกิจกรรมการ เรียนรู้ได้อย่างทันท่วงที มีการเตรียมสื่อการเรียนการสอน และมีการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ จากประสบการณ์ผู้เขียนที่ได้สอนมาเป็นเวลา 34 ปี เห็นว่า คุณลักษณะของครูผู้สอนที่มี ทักษะและเทคนิคการสอนที่ดี ต้องเป็นผู้ที่ปรับตัวได้อย่างเท่าทัน โลก มีความเข้าใจว่า การศึกษาที่มี คุณภาพจะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการเป็นผู้รับ (passive learner) มาเป็นผู้ลง มือปฏิบัติและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (active learner) นั่น หมายถึง การที่ครูผู้สอนต้องปรับ เปลี่ยนบทบาทมาเป็น “โค้ช” หรือผู้ให้การสนับสนุน (facilitator) ใน การเรียนของลูกศิษย์ สอนหรือ บรรยายให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น ก้าวข้ามสาระเนื้อหาโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสอน กล่าวคือ ต้องมีความรู้ดี มี ทักษะและเทคนิคการสอนที่มี ประสิทธิภาพ มีความรู้ในหลักการและวิธีสอนที่ดี ต้องรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ มี ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และมีทักษะในการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้อง มีความรู้ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพครู คุณลักษณะสำคัญอีกประการ หนึ่งของผู้สอนที่ดีคือ การมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับศิษย์ ถือเป็นหัวใจของการจัดการชั้นเรียน ผู้สอนต้องมีความรู้ทาง จิตวิทยา สามารถเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย การจัด ประสบการณ์เรียนรู้ต้อง สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน การสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศใน ชั้นเรียนที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ การสร้างแรงจูงใจและการเสริมแรงในการเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น และไม่ เพื่อง่ายต่อการเรียน มีเป้าหมายในการเรียนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 4) ที่สรุปไว้ว่า การสอนจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน กับผู้เรียน มี 22 เป้าหมายการสอน และการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ดีถ้าผู้สอนใช้ศาสตร์อย่างมีศิลป์ สำหรับผู้เขียน ซึ่งสอนในระดับอุดมศึกษา ยึดหลักการในการสอนว่า จะต้องจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีความสุข เกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างชาญฉลาด

2.6.9 ทักษะและเทคนิคการสอนแนวใหม่

ทักษะและเทคนิคการสอนแนวใหม่ เป็นการนำแนวคิด วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งประดิษฐ์ ใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตาม เป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียน สามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรม เหล่านั้น และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย กระบวนทัศน์ใหม่ของการเรียนรู้แนวคิดแบบใหม่ๆ เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบัน ด้วย

มุมมองที่ว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันและต่างก็มีเอกลักษณ์ของตน ดังนั้น การจัดหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อยู่ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้คำนึงถึงลักษณะดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสร้างความวิตกกังวลและความไม่มั่นคงในหมู่ครูผู้สอน ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่จะเรียนรู้ กลยุทธ์ใหม่ ในฐานะที่เป็นผู้นำการศึกษา ผู้สอนต้องยอมรับที่จะเรียนรู้และแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดจาก ทฤษฎีใหม่ๆ ที่เข้ามา ผู้สอนต้องเป็นตัวอย่างของผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาจะต้องเรียนรู้ วิธีการคิดนอกกรอบและพัฒนามากขึ้น งานของผู้สอนไม่ได้เป็นเพียงแค่ปรับแต่งสภาพที่เป็นอยู่ ถ้า หาก จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนในระบบโรงเรียน เราควรที่จะแสวงหาความจริงจากหลายมิติ ในฐานะที่เป็นมนุษย์ เรามีความซับซ้อนหลายแง่มุมชีวิตที่ไม่สามารถจำกัดอยู่เพียงรูปแบบเดียว มนุษย์ ชอบความจริง แต่ก็ต้องอาศัยอยู่บนหน้าากของการเรียนรู้จากความหลากหลายของ แหล่งที่มา ขณะเดียวกันครูผู้สอนควรจะได้รับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ๆ เพื่อรับมือกับ การเปลี่ยนแปลง ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะ ของมนุษย์ของ พวกเขา อีกทั้ง ครูผู้สอนต้องเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับชุมชนที่หลากหลายมากขึ้น และ เห็นพ่อแม่เป็น แหล่งของการเรียนรู้และการสนับสนุนมากกว่าการแทรกแซง การถ่ายทอดความรู้ สำหรับผู้เรียนยุคใหม่ ครูผู้สอนสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยการลงมือปฏิบัติเช่นเดียวกับการเชิญชวนให้ผู้เรียนร่วมลงมือกับ ผู้สอน ด้วยผู้สอนจะอาศัยโอกาสดังกล่าวนี้ในการสังเกตการณ์การทำงาน และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ ที่ค้นพบด้วยกัน การเรียนรู้ลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้สอนที่จะทำให้ก้าว กระโดดจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่ ประสบความสำเร็จ เพราะการเรียนการสอนในยุคใหม่ ไม่เพียงแต่ สอนผู้เรียน แต่ยังต้องดูแลและสร้าง ความสัมพันธ์กับพวกเขาด้วยกระบวนการของการเรียนรู้ผ่านการ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนสำคัญ ผู้สอนจะ กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและตรวจสอบคำถามของผู้เรียน วิธีการเช่นนี้จะทำให้หลักสูตรมีความหมาย มากขึ้น บทเรียนไม่จำเป็นต้องจบลงด้วยคำตอบที่ถูกต้อง แต่ ควรจะเป็นคำตอบที่สามารถขยายผลไปสู่การ ตั้งคำถามของผู้เรียนต่อไป เพราะแนวคิดสมัยใหม่มอง ว่า ความคิดของผู้เรียนมีคุณค่า ผู้เรียนจะใช้ พัฒนาความหมายของตัวเองแทนการถ่ายโอนความรู้จาก ผู้สอน โดยจะเน้นการคิดเชิงวิพากษ์มากกว่า ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง กิจกรรมการเรียนควรมี 23 ความหมายและน่าสนใจให้กับผู้เรียน พวกเขาควร ได้รับอนุญาตในการสร้างพัฒนาและประยุกต์ใช้ ความรู้หรือทักษะเพิ่มเติม พวกเขาควรมีทางเลือก และได้รับโอกาสที่จะเป็นนักวางแผนและผู้มี อำนาจตัดสินใจ กิจกรรมควรที่จะสร้างขึ้นที่ช่วยให้ผู้เรียนที่ จะใช้ประโยชน์จากความรู้ในสถานการณ์ ใหม่ ผู้เรียนควรจะเป็นการสนับสนุนในการหาคำตอบสำหรับ คำถามของตัวเองโดยใช้การวิเคราะห์ (ซันด์ชัย อธิเกียรติและธนารักษ์ สารเลื่อนแก้ว, 2559, หน้า 1) คุณภาพของผู้เรียนนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในตัวผู้เรียนเอง เช่น ความ พร้อม สติปัญญา เจตคติ และสภาพแวดล้อมอื่นๆ แล้ว กระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ก็ นับว่าเป็นสิ่ง สำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ นวัตกรรมต่างๆ มาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เข้าใจในสิ่งที่ต้องการให้ ผู้รู้นั้น นับว่าเป็นอีก ก้าวหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อ การส่งเสริมให้ผู้สอน

ได้เห็นแนวทางในการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ความรู้เรื่องเทคนิคการสอน แนวใหม่จึงมีความจำเป็นที่ผู้สอนควรจะศึกษาเพื่อจะเป็นผู้สอนในยุคโลกาภิวัตน์ การจัดกระบวนการเรียนรู้ในการศึกษาแนวใหม่ จะให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อตัวผู้เรียน ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อวิธีการศึกษา ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ซันด์ชัย อธิเกียรติและธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว, 2559, หน้า 2) พอจะสรุปได้ 4 ประการ คือ 1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual different) การจัดการศึกษาของไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เอาไว้อย่าง ชัดเจน ซึ่งจะเห็นได้จากแผนการศึกษาของชาติ ให้มุ่งจัดการศึกษาตามความถนัดความสนใจ และ ความสามารถของแต่ละคนเป็นเกณฑ์ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดชัดเจนได้แก่ การจัดระบบห้องเรียน โดยใช้อายุ เป็นเกณฑ์บ้าง ใช้ความสามารถเป็นเกณฑ์บ้าง นวัตกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวความคิดพื้นฐานนี้ เช่น การเรียนแบบไม่แบ่งชั้น (non-graded school) แบบเรียนสำเร็จรูป (programmed text book) เครื่องสอน (teaching machine) การสอนเป็นคณะ (team teaching) การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (school within school) เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer assisted instruction) 2. ความพร้อม (readiness) เดิมทีเคยเชื่อกันว่า เด็กจะเริ่มเรียนได้ก็ต่อเมื่อมีความพร้อมซึ่งเป็นพัฒนาการตาม ธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันการวิจัยทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ชี้ให้เห็นว่า ความพร้อมในการเรียนเป็น สิ่งที่สร้างขึ้นได้ ถ้าหากสามารถจัดบทเรียน ให้พอเหมาะกับระดับความสามารถของเด็กแต่ละคน วิชา ที่เคยเชื่อกันว่ายาก และไม่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็กก็สามารถนำมาให้ศึกษาได้ นวัตกรรมที่ตอบสนอง แนวความคิดพื้นฐานนี้ได้แก่ ศูนย์การเรียน การจัดโรงเรียนในโรงเรียน นวัตกรรมที่สนองแนวความคิด พื้นฐานด้านนี้ เช่น ศูนย์การเรียน (learning center) การจัดโรงเรียนในโรงเรียน (school within school) การปรับปรุงการสอนสามขั้น (instructional development in 3 phases) 3. การใช้เวลาเพื่อการศึกษา แต่เดิมมาการจัดเวลาเพื่อการสอน หรือตารางสอนมักจะจัดโดยอาศัยความสะดวกเป็น เกณฑ์ เช่น ถือหน่วยเวลาเป็นชั่วโมง เท่ากันทุกวิชา ทุกวันนอกจากนั้นก็ยังจัดเวลาเรียนเอาไว้นานอน เป็นภาคเรียน เป็นปี ในปัจจุบันได้มีความคิดในการจัดเป็นหน่วยเวลาสอนให้สัมพันธ์กับลักษณะของ 24 แต่ละวิชาซึ่งจะใช้เวลาไม่เท่ากัน บางวิชาอาจใช้ช่วงสั้นๆ แต่สอนบ่อยครั้ง การเรียนก็ไม่จำกัดอยู่แต่ เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น นวัตกรรมที่สนองแนวความคิดพื้นฐานด้านนี้ เช่น การจัดตารางสอนแบบ ยืดหยุ่น (flexible scheduling) มหาวิทยาลัยเปิด (open university) แบบเรียนสำเร็จ รูป (programmed text book) การเรียนทางไปรษณีย์ 4. ประสิทธิภาพในการเรียน การขยายตัวทางวิชาการ และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้มีสิ่งต่างๆ ที่คนจะต้อง เรียนรู้เพิ่มขึ้นมาก แต่การจัดระบบการศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอจึงจำเป็นต้อง แสวงหาวิธีการใหม่ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งในด้านปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้เรียน และปัจจัยภายนอก นวัตกรรมในด้านนี้ที่เกิดขึ้น เช่น การเรียนทางโทรทัศน์การเรียนทางไปรษณีย์ การเรียนการสอน ทางไกล การเรียนทางเว็บไซต์ การเรียนผ่านเครือข่าย แบบเรียนสำเร็จรูป ผู้เขียนขอยกตัวอย่างประเทศฟินแลนด์ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการยกย่องว่ามีระบบ การศึกษาที่ดีที่สุดในโลก กำลังทบทวนระบบการศึกษาของประเทศให้ก้าวหน้า

โลกยุคดิจิทัล ด้วยการ เปลี่ยนรูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมด้านทักษะและเทคโนโลยีให้แก่เยาวชน
ฟินแลนด์กำหนดให้ผู้สอน ทุกโรงเรียนต้องใช้ทักษะและเทคนิคการสอนที่ได้ก็จะได้ทำงานร่วมกันเป็น
กลุ่มมากขึ้น โดยให้เด็ก เลือกหัวข้อที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียน แล้วนำเทคโนโลยีและแหล่ง
ความรู้จากภายนอก เช่น ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือพิพิธภัณฑ์ มาประกอบการศึกษา เพื่อให้เด็กมี
ทักษะที่พร้อมสำหรับใช้ชีวิต ในศตวรรษที่ 21 การศึกษารูปแบบใหม่ที่ฟินแลนด์นำมาใช้เรียกว่า
Phenomenon-Based Learning (PBL) ซึ่งเป็นการเรียนที่มาจากหัวข้อหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว
เป็นการเรียนใน ลักษณะของโครงงานที่ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มและมีเนื้อหาการเรียนครอบคลุมหลาย
วิชา โดยที่ไม่ได้ มุ่งเน้นศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงเช่น ระบบการศึกษาทั่วไปที่หาก
ศึกษาวิชา คณิตศาสตร์ก็จะมุ่งเรียนเรื่องการคำนวณเพียงอย่างเดียว ยกตัวอย่างเช่น หากเด็กเรียน
เกี่ยวกับ วัฒนธรรมโรมโบราณ ครูก็จะนำเด็กผู้เรียนย้อนกลับไปสู่ยุคโบราณด้วยการชมวิดีโอจำลองภาพ
เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ยุคที่ภูเขาไฟวิสุเวีย ระเบิดแล้วพ่นเถ้าถ่านฝังเมืองปอมเปอี ส่วนเด็กๆ จะ
แบ่งเป็นกลุ่มย่อยแล้วใช้แล็ปท็อปขนาดเล็กของพวกเขา ค้นหาข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบยุคโรมโบราณ กับ
ฟินแลนด์ในยุคปัจจุบัน หรือเปรียบเทียบโคลอสเซียมกับสนามกีฬากลางแจ้งสมัยใหม่ เป็นต้น อเล็กซิส
สตีเวนโฮล์ม ครูโรงเรียนแนวบูรณาการเฮาโฮ ทางภาคใต้ของฟินแลนด์ กล่าวว่า นี่เป็นการ เรียนวิชา
ประวัติศาสตร์ที่แตกต่างออกไป การศึกษารูปแบบนี้ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะด้านเทคโนโลยี การ
ค้นคว้าหาข้อมูล การสื่อสาร และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมด้วย (BBC, 2017) จาก ตัวอย่าง
การศึกษาของประเทศฟินแลนด์นี้ สะท้อนถึงทักษะและเทคนิคการสอนแนวใหม่ที่ทันสมัย โดยนำ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้าใช้ในการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วย ตัวเองจาก
แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย บทสรุป ทักษะการสอน หมายถึงความสามารถ ความชำนาญในการน าวีธี
สอนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า หรือมีความหมายในแนวกว้างว่าเป็นความสามารถ ความชำนาญที่นำ
เอาวิธีสอน สื่อการสอน 25 เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษามาช่วยสอน เพื่อทำให้การสอนมี
ประสิทธิภาพสูงในระยะเวลา รวดเร็ว ผู้ที่มีทักษะการสอน จึงหมายถึง ผู้ที่มีความชำนาญในการสอน สามารถ
ดำเนินการสอนได้อย่าง คล่องแคล่ว ราบรื่นและเรียบร้อย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้
ชัดเจนในเวลาที่เหมาะสม เทคนิคการสอน หมายถึงกลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการ
สอน วิธีการ สอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
มากขึ้น ทักษะและเทคนิคการสอนมีความสำคัญต่อการสอนของผู้สอนอย่างยิ่ง นับตั้งแต่การนำเข้าสู่
บทเรียน การสร้างความสนใจ การตั้งคำถาม การใช้สื่อการเรียนการสอน การอธิบาย การยกตัวอย่าง การ
สรุปบทเรียน ตลอดจนการใช้กระดาน การใช้กิริยาท่าทางและวาจา การเสริมแรงต่างๆเพื่อให้ ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนหรือสาระการเรียนรู้นั้นๆ ผู้สอนจึงจำเป็น อย่างยิ่งที่
จะต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านทักษะและเทคนิคการสอน เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว ชำนาญ
ในการปฏิบัติการสอน สามารถสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียน สนุกสนานไม่
เบื่อหน่ายต่อการเรียน ผู้สอนมีความกระตือรือร้นและบรรลุจุดประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ ทักษะการสอนจึง

จำเป็นต้องใช้ควบคู่กับเทคนิคการสอนอยู่ตลอดระยะเวลาของการสอน ในการสอน ของครูผู้สอนจะต้องมีทั้งทักษะและเทคนิคการสอน กล่าวคือ ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน ศาสตร์การสอน กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอนหรือการกระทำต่างๆในการ สอน การถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น นั่นคือเทคนิคการสอน และเมื่อรู้และเข้าใจในกลวิธีการสอนแล้ว ผู้สอนจะต้องมีทักษะการสอนได้แก่ ความชำนาญ ความ คล่องแคล่วว่องไวในการใช้กลวิธีการสอนนั้นๆจึงจะทำให้การสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

พรรรัตน์ ธีระนันท์ (2554, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟนส์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบฝึก การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน และเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟนส์ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟนส์ ระดับชั้น 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการทำแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้น 8 โรงเรียนนานาชาติเซนต์สตีเฟนส์ มีเกณฑ์ประสิทธิภาพ 83.53/81.33 สามารถนำไปใช้ในการฝึกความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนภาษาไทยใน ฐานะภาษาต่างประเทศได้

สมชาย แก้วเจริญ (2555, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อประสมสำหรับพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านทำนองเสนาะก่อนและหลังเรียนและ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อสื่อประสมประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดลำตะเคียน (วิริยศึกษา) จำนวน 20 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนและ หลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสื่อประสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ( ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าสถิติทดสอบแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้ 1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.90/81.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อประสมประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59

การ์เซีย (Garcia. 1998 : 3459-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเขียนสะกดคำจากรูปแบบการสอนสะกดคำ 2 รูปแบบ คือ การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองกับการสะกดคำตามหนังสือ โดยครูแต่ละกลุ่มจะสอนโดยใช้โปรแกรมการสอนอ่านเหมือนกัน และการสอนเขียนทุกวันตามเวลาที่กำหนดไว้ การสอบใช้การสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสอนสะกดคำแบบให้นักเรียนฝึกเองมีผลดีกว่าการสอนสะกดคำตามตำราในด้านการอ่านคำศัพท์และการวิเคราะห์คำศัพท์ นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในเรื่องจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในระดับที่สูงกว่า ประถมหนึ่ง ความยาวของประโยคและจำนวนหน่วยคำนอกจากนี้ นักเรียนสะกดคำโดยนักเรียนคิดเอง มีการอ่านทบทวน การเขียนคำ วิเคราะห์คำที่ใช้ ตลอดจนมีการช่วยเหลือหรือซักถามเพื่อน เพื่อช่วยในการสะกดคำบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง และนักเรียนที่เรียนสะกดคำจากตำราใช้พจนานุกรมบ่อยครั้งมากกว่านักเรียนอีกกลุ่ม

เบชาซาร์ด (Bouchard. 2002 : Web Site) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำแม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมากระหว่างระหว่างการอ่านและการสะกดคำแต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่าการปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่ามีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักขรวิธีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครูพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติงานจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่าความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน เกิดจากวิธีสอนของครูและสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการรายงานการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. แบบแผนการทดลอง และขั้นตอนการทดลอง
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือในการแก้ปัญหา
  1. แผนการสอนเฉพาะบุคคล(iip)
  2. สื่อประสม ประกอบด้วย
    - แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน
    - สื่อ PowerPoint
    - เกมการศึกษา

3. เทคนิคการสอน 2RCD ประกอบด้วย

R = Reading (นำฝึกอ่านออกเสียง แจกลูก สะกดคำ ผันเสียง)

R = Repeat (นำฝึกอ่านซ้ำ ทบทวนการอ่านคำ)

C = Calligraphy (คัดคำ คัดลายมือ)

D = Dictatcd (เขียนตามคำบอก)

- เครื่องมือในการเก็บข้อมูล
- แบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานก่อนและหลัง

3. แบบแผนการวิจัย

3.1 แบบแผนการวิจัยและการดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design เสริมพงศ์ วงศ์มลาไสย (2548 : 57) โดยมีลักษณะการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการสอนเฉพาะบุคคล(iip) การอ่านและการเขียนคำ โดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน2RCD

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 คน ใช้เวลาในการดำเนินการ 36 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 24 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บันทึกคะแนนการทำกิจกรรมกลุ่มและการทำแบบทดสอบไว้ทุกครั้ง

3.2.3 เมื่อดำเนินการสอนครบทุกแผนแล้วทำการทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน หลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับก่อนเรียน

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้รายงาน ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราชตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พุทธศักราช 25 2 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2563) ในเรื่องของ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และเนื้อหา เรื่อง การอ่าน การเขียน

2. จัดทำโครงร่างของเนื้อหา แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน

3. ให้คุณครูในสายชั้น ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ในเนื้อหา พร้อมทั้งเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง แก้ไขโดยใช้กระบวนการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. ครูผู้สอนนำแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐาน มาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของคณะครูในสายชั้น ควบคู่กับการพัฒนาและจัดทำสื่อประสม สื่อ PowerPoint เกมการศึกษา และ สื่อกระดานคำศัพท์

5. นำแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน และสื่อประสม คือ สื่อ PowerPoint เกมการศึกษา มาใช้กับนักเรียน ร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD

6. บันทึกผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในบันทึกหลังสอน และสะท้อนผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบเป็นระยะ หากมีผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน และการสอนซ่อมเสริม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานก่อนและหลัง

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

3. วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 การหาประสิทธิภาพภาพนวัตกรรม

E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดระหว่างเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

A คือ คะแนนเต็มจากการวัดระหว่างเรียน

E2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ΣF คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียน

A คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้ ผู้รายงานได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนเรียนและหลังเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของของสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย และร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1

แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IIP)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
แผนที่ 1	16	9.50	95.00
แผนที่ 2	16	9.62	96.25
แผนที่ 3	16	9.50	95.00
แผนที่ 4	16	9.62	96.25
แผนที่ 5	16	9.75	97.50
แผนที่ 6	16	9.75	97.50
แผนที่ 7	16	9.87	98.75
แผนที่ 8	16	10.0	100.00
แผนที่ 9	16	9.25	92.50
แผนที่ 10	16	9.25	92.50
แผนที่ 11	16	8.75	87.50
แผนที่ 12	16	8.75	87.50
รวม $\sum X$	192	9.46	94.69

จากตารางที่ 2 สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 12 แผน มีคะแนนเฉลี่ย 9.46 คิดเป็นร้อยละ 94.69 สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ร้อยละ
ก่อนเรียน	5	24	92	76.67
หลังเรียน	5	24	114	95.00

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐานจากการทดสอบก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.67 ทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.00 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสารสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้รายงานได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการศึกษา
5. สรุปผลการศึกษา
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1 เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐานโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 8 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- เครื่องมือในการแก้ปัญหา

1. แผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) จำนวน 12 แผน

2. สื่อประสม ประกอบด้วย

- แบบฝึกการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน
- สื่อ PowerPoint
- เกมการศึกษา

3. เทคนิคการสอน 2RCD ประกอบด้วย

R = Reading (นำฝึกอ่านออกเสียง แจกลูก สะกดคำ ฟันเสียง)

R = Repeat (นำฝึกอ่านซ้ำ ทบทวนการอ่านคำ)

C = Calligraphy (คัดคำ คัดลายมือ)

D = Dictatcd (เขียนตามคำบอก)

4. การดำเนินการวิจัย การดำเนินการในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้รายงานได้เป็นผู้ดำเนินการเองโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 4.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ไปทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียน จำนวน 5 คน
- 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ในกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 12 แผน
- 4.3 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 มีประสิทธิภาพ 94.69/95.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผล

จากการรายงาน ผลการพัฒนาทักษะและความสามารถในการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน กลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร(ภาษาไทย) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร ในแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 12 แผน มีประสิทธิภาพ 94.69/95.00 หมายถึงนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบประเมินการอ่านและการ

เขียนคำพื้นฐานทั้ง 12 แผน คิดเป็นร้อยละ 94.69 และได้คะแนนร้อยละจากการทำแบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 95.00 แสดงว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำศัพท์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ที่ผู้รายงานได้ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างโดยใช้สื่อประสม ได้ผ่านการตรวจ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง ผ่านการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำความรู้ได้นานและคงทน รวมทั้งพัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

6.2 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้ผลการพัฒนาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำสูงขึ้น อาจเนื่องมาจาก

6.2.1 สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD การอ่านและการเขียนคำพื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาและการสื่อสาร สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนนครศรีธรรมราชปัญญานุกูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีผลการพัฒนาหลังเรียนสูงขึ้น ได้เรียนรู้ที่ละน้อยตามขั้นตอนที่ครูเตรียมการสอนมาแล้ว ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาใหม่ต่อไป

6.2.2 การใช้สื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ในการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนคำพื้นฐาน ได้ยึดหลักการสอนตามความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนตั้งแต่เริ่มฟัง อ่าน พูด และเขียน ตลอดถึงขั้นตรวจผลงานด้วยตนเอง นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อใช้ให้นักเรียนเข้าใจการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสูงขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

7.1.1 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึง

ความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

7.1.2 ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการนำสื่อประสมร่วมกับเทคนิคการสอน 2RCD ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. **คู่มือการจัดการเรียนรู้** กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้า

และพัสดุภัณฑ์. 2544.

----- **คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

กระฉีกการ พวงเกษม. **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย** ในโรงเรียนประถม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน** พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

คมขำ แสนกล้า. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ** วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน. **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี่จำกัด, 2547.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์, 2545.

ฐานิยา อมรพลัง. **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้** หลักภาษาไทย เรื่อง ไตรยางศ์ ด้วยแบบฝึกเกมและเพลงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม

: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

ถวัลย์ มาตจรัส และคณะ. **แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธารอักษร, 2550.

ทองคุณ หนองพร้าว. **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบทเรียนสำเร็จรูป** เรื่อง จังหวัดของเรา (บุรีรัมย์) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

นงเยาว์ เลี่ยมขุนทด. การพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำโดยใช้

แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

นิรันดร์ สุขปรีดี. การศึกษาอัตราความเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

นิลวรรณ อัคติ. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

บรรจง จันทร์พันธ์. การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำ ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

ประทีป วาทิกทินกร. ร้อยกรอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

ประวีณา เอ็นดู. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

เผชญิ กิจระการ และ สมนึก ภัทยธนี. “ดัชนีประสิทธิผล” วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัย

มหาสารคาม. 12 (8) : 30-36 กรกฎาคม, 2545.

พนมวัน วรรณลย์. การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

พินิจ จันทร์ชัย. การสร้างหนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง บุญผะเหวดร้อยเอ็ด.

วิทยานิพนธ์

กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

พวงผกา โสคำแก้ว. การสอนซ่อมเสริมความเข้าใจการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทยด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ขอนแก่น, 2540.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง

ใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2540.

ไพฑูริย์ มูลดี. การพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

มนทิรา ภัคดีณรงค์. การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและ
ความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ยังไม่สายเกินไปวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม, 2540.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร
การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.

มะลิ อัจฉิชัย. การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กน แม่กต และแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
กศ.ม.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2531. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2546.

เรวดี อาชานาม. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.
มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2537.

วงเดือน มีทรัพย์. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ครึ่งหนึ่งยังจำได้. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.

มหาสารคาม :

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

วรรณภา ไชยวรรณ. การพัฒนาแผนการอ่านภาษาไทย เรื่อง อักษรควบและอักษรนำ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2549.

วรรณิ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช, 2544.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. นวัตกรรมตามแนวคิด Backward Design. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

วิเศษ แป้วไธสง. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะประกอบการเรียน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง ลูกอ๊อดหาแม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่

2.

การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.

สมควร น้อยเสนา. การพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้
โดยใช้แผนผังความคิดและแบบฝึกทักษะ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม

:

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

สมใจ นาคศรีสังข์. การสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2549.

สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม,

2549.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สรุปผลการประชุมสัมมนาประสานแผนและแลกเปลี่ยน
องค์ความรู้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัทโรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2543.

สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. ผลงานทางวิชาการสู่...การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ

:

อี เค บุคส์, 2550.

เสริมพงศ์ วงศ์กมลลาไสย. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลวงตาพลวง โดยใช้
กิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอว์และแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้า
อิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

อภินิษฐ์ กรไกร. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กาพย์ยานี 11 ด้วยแบบฝึกทักษะ ชั้น
ประถมศึกษา

ปีที่ 5 ที่เรียนด้วยกลุ่มร่วมมือแบบ Co-op Co - op และแบบเดี่ยว. วิทยานิพนธ์ กศ.

ม.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.

Bouchard, Margarett Pray. "An Investigation of Students' Word Knowledge as Demonstrated

by Their Reading and Spelling Error," **Dissertation Abstracts**

International. 63 (2) :

541-4; August, 2002. [http // wwwlib. Umi.com/dissertations/fullcit/3010800](http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/3010800)

March 3,

2004.

Fitzgerald, James A. "Children's Experiences in Spelling" in **Children and the Language.**

New Jersey : Prentices – Hall, 1964.

Garcia, Carol Ann. "The Effect of Two Types of Spelling Instruction on First – grade

Reading, Writing, and Spelling Achievemint," **Dissertation Abstracts International.**

58 (9) : 3459 – A; March, 1998.

Lunenburg, James. **Essentials of Good English.** Newyork : Holt, Rinehart and Winston,

1959.

Shane, Harold G. And Others. **Beginning Arts Instruction with Children.** Ohio : Charies

E. Merrill, 1961.

ภาคผนวก

ตารางที่ 4 คะแนนประเมินเรื่องการอ่านและเขียนคำพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1

แผนี่	คนที่					รวม	เฉลี่ย	ร้อยละ
	1	2	3	4	5			
1	16	16	15	15	14	76	9.50	95.00
2	16	16	16	15	14	77	9.62	96.25
3	16	16	15	15	14	76	9.50	95.00
4	16	16	16	15	14	77	9.62	96.25
5	16	16	16	15	15	78	9.75	97.50
6	16	16	16	16	14	78	9.75	97.50
7	16	16	16	16	15	79	9.87	98.75
8	16	16	16	16	16	80	10.0	100.00
9	16	16	14	14	14	74	9.25	92.50
10	16	16	14	14	14	74	9.25	92.50
11	14	14	14	14	14	70	8.75	87.50
12	14	14	14	14	14	70	8.75	87.50
รวม							9.46	94.69

ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1
ปีการศึกษา 2564

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
	24	24
1	20	24
2	17	23
3	16	19
4	22	24
5	17	24
รวม	92	114
ร้อยละ	76.66	95.00